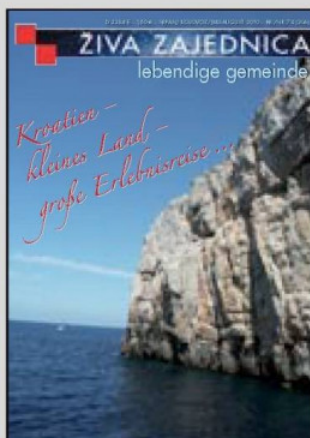

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

*Kroatien –
kleines Land –
große Erlebnisreise...*

Naslovnica:
Detalj s Kornata;
snimio: A. Polegubić

ZIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824
E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout & Bildbearbeitung:
Ljubica Markovica-Baban

Pretpate i narudžbe/Bestellungen:
Ana Drežnjak

Tisak/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: e 16,-
za ostale europske zemlje: e 22,-
za prekomorske zemlje: e 35,-
Bankverbindung:

Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse
IBAN:

DE96 5005 0201 0000 1290 72
SWIFT-BIC: HELADEF1822

AKTUALNO

BIJELO POLJE (MOSTAR)

Promjene na čelu inozemne pastve

Za novog ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu izabran je splitski franjevac fra Josip Bebić. Za predsjednika Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu izabran je pomoćni biskup vrhbosanski mons. dr. Pero Sudar.

Članovi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Hrvatske biskupske konferencije održali su svoje dvanaesto redovno godišnje zajedničko zasjedanje, 24. i 25. svibnja u kući susreta „Emaus“ u Bijelom Polju (Potoci) kod Mostara pod predsjedanjem predsjednika BK BiH banjolučkog biskupa Franje Komarice i predsjednika HBK đakovačko-osječkog nadbiskupa Marina Srakića.

Snimio: A. Polegubić

Novi predsjednik Vijeća mons. Pero Sudar

Nakon što je rektor Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu mons. Jure Bogdan upoznao biskupe da su unesene sve potrebne dopune u skladu s crkvenim smjernicama, odobren je popravljeni i dopunjeni Statut i Pravilnik Zavoda na talijanskom jeziku te će biti dostavljen Kongregaciji za katolički odgoj na odobrenje. Biskupi su saslušali izvješće hvarsko-bračko-viškog biskupa Slobodana Štambuka o njegovu pohodu Papinskom hrvatskom zavodu sv. Jeronima u Rimu prošle godine i o razgovoru sa svim osobama koje u tom Zavodu žive i djeluju. Dali su potrebne smjernice kako bi i ubuduće ovaj Zavod u središtu katoličanstva ispunjavao svoju osobitu ulogu u životu Crkve u hrvatskom narodu.

Snimio: A. Polegubić

Fra Josip Bebić, novi ravnatelj inozeme pastve

Biskupi su saslušali iscrpno izvješće ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. Ante Kutleše, razmotrili pojedina konkretna pitanja koja se tiču potreba za duhovnom skrbi u nekim hrvatskim katoličkim misijama te dali smjernice za pastoralno djelovanje u misijama u skladu s mjesnim Crkvama. Budući da je istekao mandat ravnatelju Kutleši, biskupi su mu zahvalili na njegovu zauzimanju i radu na koordiniranju misijske djelatnosti u zemljama širom svijeta gdje djeluju hrvatski svećenici, redovnici, redovnice, laici katehisti i socijalni radnici skrbeći za Hrvate katolike od kojih su mnogi otišli „na privremeni rad“ zbog teških ratnih stradanja ili komunističkog režima. Za novog ravnatelja izabrali su splitskog franjevca o. Josipa Bebića, aktualnog delegata za inozemnu pastvu u Njemačkoj. Biskupi su, također, zahvalili dosadašnjem predsjedniku Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu mons. dr. Želimiru Puljiću, nadbiskupu zadarskom, te za novoga predsjednika izabrali pomoćnog biskupa vrhbosanskog Peru Sudara.

IKA

REPORTAŽA: HKM AUGSBURG

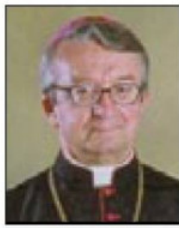

Budućnost
uz djecu
i mlade
obitelji

str.

10

IZAZOV TURIZMA:

Turizam –
slavlje
različitosti

str.

6

DARMSTADT:

Četrdeset
misijskih
godina

str.

7

PAPA NA CIPRU:

Papin povijesni pohod

Vrhunac pohoda pape Benedikta XVI. Cipru bilo je predavanje „radnih materijala“ za Posebnu sinodu za Bliski istok Biskupske sinode.

4

KRŠĆANI U SUVREMENOM SVIJETU:

Vrijeme godišnjih odmora

Čovjekova je trajna domovina na nebesima. Na zemlji je on samo hodočasnik. Svatko tko poznaje cilj svoga života, drugačije hoda i živi na ovoj zemlji.

12

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT:

Chilli-mladež

Mladi su otvoreni za „čilanje“ i u religioznom, odnosno u duhovnom smislu.

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Preisen wir den Namen des Herrn!

Bistumsreformen (4):
Protestantisches Umfeld

13-15

Vrijeme odmora je i prilika malo zastati, preispitati svoj životni pravac i pronaći ispravne odgovore na brojna pitanja.

Različitost – ljepota zajedništva

Slavlje različitosti, upravo kao ljepota zajedništva onih koji su si po mnogo čemu inače strani i udaljeni, posebno se događa kod bogoslužja u crkvama naših turističkih mjesta, gdje se vjernici različitih jezika i naroda doživljavaju kao jedna duhovna obitelj, ujedinjena vjerom i molitvom. Pozdraviti kod nedjeljne mise goste na njihovu jeziku, možda i pročitati jedno čitanje ili molitveni zaziv, stvara ozračje većeg zajedništva u crkvi. Na taj način kao da se ponavlja iskustvo prvog silaska Duha u Jeruzalemu koji je učinio da se svi okupljeni s raznih strana svijeta, premda tako različiti, potpuno razumiju. Crkva je od svojih početaka bila mjesto susretanja i zbližavanja ljudi, a tu dimenziju zadržava na poseban način upravo u sklopu suvremene pojave masovnog turizma. Dodir s netaknutom prirodom i ljepotama naših krajeva, za naše će posjetitelje biti upravo „slavlje susreta“ s našom domovinom i narodom, poručio je predsjednik Od-

bora Hrvatske biskupske konferencije za pastoral turizma, porečki i pulski biskup mons. Ivan Milovan u povodu Nedjelje turizma.

I ove će godine veliki broj Hrvata iz Njemačke i drugih krajeva svijeta pohrliti u Hrvatsku i BiH kako bi osvježili dušu na svojim pradjedovskim ognjištima. Pohrlit će i u brojna domovinska svetišta, kako bi ponovno otkrili duhovno zajedništvo s Hrvatima u domovini. Da je bogata hrvatska duhovna i kulturna baština, nije posebno potrebno isticati. U mjesecima odmora dobro je misliti na tjelesni odmor, ali je važno voditi računa i o duhovnim sadržajima. I jedna i druga komponenta snaže osobu i daju joj polet i snagu za daljnje životne izazove.

Vrijeme odmora je i prilika malo zastati, preispitati svoj životni pravac i pronaći ispravne odgovore na brojna pitanja koja opterećuju suvremenike.

Ugodan odmor i sretan povratak!

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Slavimo ime Božje!

Cijenjene čitateljice i čitatelji! Sve teče, reče grčki filozof Heraklit. Čitav svijet je u pokretu: i oni koji će se uskoro uputiti na godišnji odmor i praznike. Nikada nam nije bio potreban mir i odmor kao danas. Moramo obnoviti snagu za izvršavanje životnih zadaća. Mudar će se čovjek nakon teškog rada znati pravovremeno povući odmoriti. Crkva Isusova nam to neprestano stavlja pred oči, ako želimo ostati duševno i tjelesno zdravi. Kamo na odmor i školske praznike? Čini mi se da je Hrvatska najpogodnija zemlja za odmor. Zato, dragi čitatelju, ako želiš povratiti izgubljeno zdravlje te smiriti živce, pođi u Lipuju našu i osjetit ćeš koliko je Bog veličanstven!

Isus je pozvao učenike na budnost i molitvu, jer je duh spreman, a tijelo slabo. Stavlja nas na razne kušnje. Mnogi žive u nesretnom braku, redovničkoj zajednici, na radnom mjestu ne nailaze na razumijevanje, neki su izgubili posao. Povjerimo u tom slučaju svoj život Gos-

podinu, pouzdajmo se u njega! Što god nas snašlo, nemojmo se bojati! Bog čini čudesne stvari u svakom tko ga traži, neizmjerljivo je dobar i milosrdan, djeluje i u tvom i mom životu. Na nama je da mu dopustimo da nam pomogne i izvede nas iz „ropstva“ u kojem se trenutno nalazimo! Neizmjerljivo je što nam Bog na ovom godišnjem odmoru i u školskim praznicima može udijeliti pod uvjetom da budemo povezani s njegovim Sinom Isusom Kristom u kojem je „skriveno“ sve „blago mudrosti i znanja“. Tada će svakog trenutka i u svakoj životnoj situaciji preko tebe teći bujice žive vode na ljude s kojima se budeš družio i živio. Učinimo sada ono što će biti na koncu svijeta, „slavimo ime Božje“ zajedno sa svom prirodom, svim ljudima i životinjama da možemo jednoga dana postati svi slava Božja. U to ime svima želim lijep odmor i školske praznike, puno mira i radošti te sretan odlazak i povratak!

Vaš fra Josip Bebić, delegat

Papin povijesni pohod Cipru

Vrhunac pohoda pape Benedikta XVI. Cipru bilo je predavanje „Radnih materijala“ za Posebnu sinodu za Bliski istok Biskupske sinode.

N ikada prije 4. lipnja ove godine nijedan rimski Prvosvećenik nije bio na Cipru. Na jugu te male države sa samo 800.000 stanovnika, ima tek 25.000 katolika, ali je pohod pape Benedikta XVI. bio od izuzetne važnosti. O tom je događaju na prepunome Trgu sv. Petra u Rimu u srijedu 9. lipnja govorio sam Sveti Otac. U okviru redovite opće audijencije srijedom, Papa je još jednom posvjedočio koliko je važnost imao taj pohod kao svojevrsni nastavak njegovih posjeta Svetoj Zemlji i Malti. Cipar je „zemlja blagoslovljena apostolskim djelovanjem svetoga Pavla i svetoga Barnabe, a koja se tradicionalno smatra dijelom Svete Zemlje“. „Na tragu Apostola naroda bio sam hodočasnik evanđelja nadasve da učvrstim vjeru katoličkih zajednica, male ali žive manjine na otoku, ohrabrujući ih također da i dalje idu putem punog jedinstva među kršćanima, posebno s pravoslavnom braćom“, započeo je Papa. Istodobno se Benedikt XVI. mislima obraćao svim stanovnicima Bliskoga Istoka zazivajući od Boga za njih dar mira. Dobrodošlica kakvu su mu posvuda pripremali obrađovala je Papu, te je još jednom zahvalio svim crkvenim poglavarima i svjetovnim vođama. Cipar ipak ima tešku prošlost i sadašnjost: još je uvijek podijeljen „na dvoje“, na jug i sjever koji se naziva Republika Sjeverni Cipar i priznaje ga samo Turska.

U drevnome gradu Paphosu Papa se osjećao „obavijen ozračjem koje je izgledalo poput sinteze dvijetisućljetne kršćanske povijesti“. Taj je grad pun arheoloških nalaza koji su znak njegove stare i slavne duhovne baštine koja još uvijek utječe na život tamošnjega stanovništva. Sveti Otac je bio dirnut ekumenskim slavljem kojim su se na bratski način obnovile veze i istaknulo ekumensko zauzimanje s predstavnicima pravoslavlja, armenaca, luterana i anglikanaca. „Crkva na Cipru, koja se pokazuje kao most između

Istoka i Zapada, snažno je pridonijela tom procesu pomirenja. Put koji vodi k cilju potpunog zajedništva svakako neće biti bez poteškoća, no Katolička Crkva i Pravoslavna Crkva na Cipru zauzimaju se za napredak na putu dijaloga i bratske suradnje.“ Na susretima s poglavarom Ciparske pravoslavne Crkve Krizostomom II. Papa je osjetio njegovo snažno zauzimanje

je za sudbinu tamošnjega stanovništva, u čemu mu može pomoći i katolička zajednica. To je Papa istaknuo još u svome pozdravnom govoru, kada je govorio o važnosti ciparske pripadnosti Europskoj Uniji: „Neka vas ljubav prema domovini i vašim obiteljima te želja da živite u skladu sa svojim susjedima... nadahne da strpljivo rješavate probleme koje još uvijek dijelite s međunarodnom zajednicom za budućnost vašega otoka.“

Katolici – znak nade

U glavnome gradu otoka, Nikoziji, Papa je boravio 5. i 6. lipnja, te predsjedniku države kao i ostalim odgovornima poručio da je pozitivne zakone potrebno temeljiti na etičkim načelima naravnoga zakona „s ciljem promicanja moralne istine u javnome životu. Bio je to poziv na razum utemeljen na etičkim načelima i bremenit zahtjevnim implikacijama za današnje društvo koje često više ne priznaje kulturnu tradiciju na kojoj se temelji.“ Kod

škole svetoga Marona Papa je doživio jedan od najljepših trenutaka svoga apostolskog putovanja: susreo se s malom katoličkom zajednicom. Evanđeosko djelovanje ciparskih katolika vidljivo je u školstvu i na odgojnom, ali i zdravstvenom području pri čemu sve svoje strukture i ustanove stavljaju na raspolaganje zajednici, zbog čega uživaju poštivanje ne samo vlasti nego i stanovništva. Oko Pape se okupilo mnoštvo djece, učenika i mladih, ali i vjernika maronita iz 4 sela na otoku „gdje su kršćani narod koji trpi i nada se.“ Rimokatolike na tom području predvodi patrijarh iz Jeruzalema, a pastoralno brinu franjevci iz Svete Zemlje. „Katolici latinskog obreda, vrlo aktivni na karitativnom području, posebnu pozornost posvećuju radnicima i najpotrebnijima“, istaknuo je Papa na audijenciji. U propovijedi na Cipru katolike je pozvao na otvorenost.

Sinoda o Crkvi na Bliskom Istoku

Vrhunac pohoda bilo je predavanje „Radnih materijala“ za Posebnu sinodu za Bliski istok Biskupske sinode. Nakon što se na kraju mise u Nikoziji Papi obratio generalni tajnik Biskupske sinode mons. Nikola Eterović, Papa je predao radni dokument svakome članu Posebnoga vijeća Biskupske sinode za Bliski istok. Prije nagovora, Papa je podsjetio na mons. Luigija Padovesea, predsjednika Turske biskupske konferencije, ubijenoga u toj zemlji. Mons. Padovese dao je velik doprinos pripremi radnih materijala. Posebno zasjedanje Biskupske sinode „nastojat će produbiti veze zajedništva među članovima vaših mjesnih Crkava, kao i zajedništvo tih Crkava međusobno sa sveopćom Crkvom. Papa je istaknuo da će Posebna sinoda biti i poziv kršćanima u cijelome svijetu da iskažu svoju solidarnost i potporu braći i sestrama na Bliskom Istoku.

M. K.

Nova ređenja – bogatstvo domovine

Nekadašnjem skopskom biskupu dr. Smiljanu Čekadi posmrtno je dodijeljeno visoko židovsko priznanje.

Svećenici Zagrebačke metropolije hodočastili su na završetku Svećeničke godine u Rim od 6. do 12. lipnja, predvođeni zagrebačkim nadbiskupom i metropolitom kardinalom Josipom Bozanićem, varaždinskim biskupom Josipom Mrzljakom, biskupom Križevačke eparhije mons. Nikolom Kekićem i zagrebačkim pomoćnim biskupom Ivanom Šaškom. Tom prigodom slavljena je u četvrtak 10. lipnja u Zavodu sv. Jeronima koncelebrirana misa koju je predvodio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. Na misnome slavlju sudjelovalo je stotinjak svećenika, većinom iz domovine, koji su hodočastili u Rim na svečanost zaključenja Svećeničke godine te svećenici studenti i djelatnici u raznim crkvenim ustanovama u Rimu.

Na svetkovinu Presvetoga Srca Isusova u sarajevskoj prvostolnici, apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Alessandro D'Errico predslavio je svečanu euharistiju. Kazao je da je Presveto Srce Isusovo zaštitni blagdan nadbiskupije.

Pomoć poplavljenom području

Na svečanom euharistijskom slavlju u okviru Susreta svećenika Bosne i Hercegovine, 2. lipnja u župnoj crkvi na Kupresu prigodnu propovijed uputio je predsjednik Vijeća za kler Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. dr. Ratko Perić.

Caritas Đakovačko-osječke nadbiskupije, Slavonsko-brodskog dekanata, obavijestio je 14. lipnja da su predstavnici gradske vlasti grada Dugo Selo u suradnji s udrugom „ADHD i ja“ i Crvenim križem prikupili pomoć za poplavljen područja grada Slavonskog Broda i okolice. U akciji je prikupljena odjeća, obuća, igračke i druge kućanske potrepštine.

Uz sudjelovanje oko dvije tisuće vjernika, 12. lipnja u organizaciji Caritas Zagrebačke nadbiskupije održano je 42. hodočašće bolesnih, starih i nemoćnih osoba te medicinskog osoblja grada Zagreba u hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke.

Spomen na komunističke žrtve

Pokopano je 29 žrtava ekshumiranih na području oko makarskog groblja Svetog križa, te je otkriven spomenik žrtvama II. svjetskog rata i poraća. Misom zadušnicom i pogrebnim obredom na makarskom groblju okončana je tako još jedna

Mons. Smiljana Čekadu su jugoslavenski komunisti nakon završetka II. svjetskog rata žestoko progonili

tragična priča o nevinim žrtvama komunističkog režima na tim prostorima.

O temi „Roditelji i njihova suodgovornost u odgojno-obrazovnom sustavu kroz prizmu vjeronauka u školi“ održan je stručni skup za vjeroučitelje u osnovnim i srednjim školama Varaždinske biskupije u subotu 5. lipnja u dvorani Pastoralnog centra Varaždinske biskupije.

U zaseoku Čikeši, u nedjelju 6. lipnja, održana je komemoracija u povodu 66. obljetnice od pokolja 54 nevinih hrvatskih žitelja tog zaboravljenog sela, koje su u rano jutro 9. lipnja 1944. mučki ubili i spalili pripadnici 7. SS-divizije, načinjena uglavnom od folksdojčera. Kod grobnice u selu Čikeši, pred kojom se okupio veliki broj vjernika iz svih okolnih župa misu zadušnicu predvodio je katorski biskup Ilija Janjić.

U Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini priredena su svećenička ređenja po

biskupijama i redovničkim zajednicama. Tako je Varaždinska biskupija od nedjelje 6. lipnja bogatija je za 11 novih svećenika koje je zareadio varaždinski biskup Josip Mrzljak u katedrali Uznesenja BDM u Varaždinu tijekom misnog slavlja.

Euharistijsko slavlje i blagoslov prostorija terapijske zajednice „Izvor“ na Plehanu u Bosanskoj Posavini predvodio je u subotu, 5. lipnja provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Lovro Gavran. Zajednica je član Europske asocijacije terapijskih zajednica i otvorena je svima. Uz radnu kao ponudu ima i duhovna terapija koja zadovoljava kriterije svih vjerskih grupacija. Tjedan kršćanske kulture koji je po prvi put u Slavskom Brodu organizirala Udruga katoličkih intelektualaca iz Osijeka završen je 4. lipnja u Gradskoj knjižnici gdje su predavači dr. Ivan Štengl, profesor na zagrebačkom KBF-u i vlč. Pavao Mađzarević, župnik u Brodskom Vinogorju govorili o depresiji i terapiji.

Židovsko priznanje biskupu Čekadi

Nekadašnjem skopskom biskupu dr. Smiljanu Čekadi, kojega su jugoslavenski komunisti nakon završetka Drugoga svjetskog rata žestoko progonili, posmrtno je dodijeljeno visoko židovsko priznanje.

Okrugli stol „Katolička Crkva i europske integracije“ održan je u Zagrebu. Istaknuto je da za Crkvu političko i ekonomsko udruživanje Europe nije cilj nego sredstvo puno širem kulturnom i civilizacijskom udruživanju, tj. etičkom zajedništvu. Caritas Zagrebačke nadbiskupije uputio je poziv za suradnju Caritasu Đakovačko-osječke nadbiskupije u prikupljanju kukuruza za potrebe Caritasova gospodarstva u Oborovu te je od 17. do 23. svibnja provedena akcija prikupljanja kukuruza na području župa Sibinjskog, Garičinskog i Velikokopaničkog dekanata. U akciji je sudjelovalo 13 župa. Za Dan općine Medulin dodijeljena su priznanja umirovljenom biskupu mons. Antunu Bogetiću i akademskim slikarima Renatu Pecanu i pok. Josipu Crnoboriju. **A.O.**

Slika: www.biskupije-banjoluka.org

Turizam – slavlje različitosti

Poruka predsjednika Odbora HBK za pastoral turizma, porečkog i pulskog biskupa mons. Ivana Milovana u povodu Nedjelje turizma, 9. svibnja 2010.

Za ovogodišnju Nedjelju turizma, kako nam preporučuje Sveta Stolica, preuzimamo temu Svjetskog dana turizma „Turizam – slavlje različitosti“. Turizam je, naime, uvijek susret s novim i drukčijim – krajevima, prirodnim ljepotama, kulturama, religijama, osobama. A susret s novim, drukčijim i različitim, u putniku i posjetitelju budi znatiželju, zanimljiv mu je i raduje ga; stara je riječ „varietas delectat – različitost veseli“. K tome, susret s različitim također obogaćuje novim dojmovima, iskustvima i spoznajama. U tom smislu turizam za modernoga gradskog čovjeka, kao mogućnost živog dodira s prirodom i doživljaja njezinih ljepota, uvijek znači odmor i obogaćenje za duh, psihi i tijelo.

No, turizam je „slavlje različitosti“ na osobit način ukoliko je to mogućnost za susrete s drugim i drukčijim ljudima i narodima. Današnji globalizirani svijet pruža najveće mogućnosti za susretanje i upoznavanje drugih kultura, religija, pogleda na život i svijet. Ondje gdje je prisutno prihvaćanje i otvorenost prema drugima te poštovanje i uvažavanje drugoga, nestaju udaljenosti među ljudima a raste svijest potrebe za mirom i općim bratstvom svijetu. Nažalost, nove podjele među ljudima i narodima mogu i dalje nastajati ondje gdje je prisutna isključivost te sebično iskorištavanje drugoga u bilo kojem obliku.

„Slavlje različitosti“, upravo kao ljepota zajedništva onih koji su si po mnogo čemu inače strani i udaljeni, posebno se događa kod bogoslužja u crkvama naših turističkih mjesta, gdje se vjernici različitih jezika i naroda doživljavaju kao jedna duhovna obitelj, ujedinjena vjerom i molitvom. Pozdraviti kod nedjeljne mise goste na njihovu jeziku, možda i pročitati jedno čitanje ili molitveni zaziv, stvara ozračje većeg zajedništva u crkvi. Na taj način kao da se ponavlja iskustvo prvog silaska Duha u Jeruza-

lemu koji je učinio da se svi okupljeni s raznih strana svijeta, premda tako različiti, potpuno razumiju. Crkva je od svojih početaka bila mjesto susretanja i zbližavanja ljudi, a tu dimenziju zadržava na poseban način upravo u sklopu suvremene pojave masovnog turizma.

Biskup
porečki
i pulski
mons. Ivan
Milovan

I ove će se godine dogoditi masovan dolazak gostiju izbliza i iz daleka, u „velika i mala mesta“ na našoj obali ili u unutrašnjosti. Dodir s ne-taknutom prirodom i ljepotama naših

Turizam je „slavlje različitosti“ na osobit način ukoliko je to mogućnost za susrete s drugim i drukčijim ljudima i narodima. Današnji globalizirani svijet pruža najveće mogućnosti za susretanje i upoznavanje drugih kultura, religija, pogleda na život i svijet. Ondje gdje je prisutno prihvaćanje i otvorenost prema drugima te poštovanje i uvažavanje drugoga, nestaju udaljenosti među ljudima, a raste svijest potrebe za mirom i općim bratstvom svijetu.

krajeva, za naše će posjetitelje biti upravo „slavlje susreta“ s našom domovinom i narodom. Pa, iako prolazimo kroz godinu recesije, neka ne bude sve podložno isključivo materijalnoj koristi. Ekološka svijest, čuvanje naših prirodnih ljepota i bogatstava, a što je znak zdravog i potrebnog sa-

mopoštovanja i poštovanja onoga što nam je darovano, bit će poticaj i drugima da se isto tako odnose prema nama i našem.

A duhovna, kulturna i sakralna baština koju smo naslijedili i koja se u našim crkvama čuva i izlaže, za mnoge će udaljene i ljude bez vjere biti upravo ono što su srednjovjekovne freske svojevremeno bile za nepismeni puk – „biblija pauperum, biblija siromaha“. Sveti Otac Ivan Pavao II. mnogo je puta naglašavao i stavljao na srce svim katolicima, a posebno pastoralnim djelatnicima, da se nauče koristiti vjerska kulturna dobra za evangelizaciju i katehizaciju. I to je dio tzv. „nove evangelizacije“. Odgovorni u našim župama, stoga, znaju kako je važno i da su crkve otvorene ali i dovoljno zaštićene i čuvane od nedoličnih ponašanja. Najbolji se rezultati u tom pogledu postižu dogovaranjem i skladnom suradnjom Crkve i turističkih djelatnika.

I tako, dok s jedne strane želimo sami biti otvoreni za vrijednosti drugih kako bismo njima bili obogaćeni, a s druge strane potrebno je da znamo svjedočiti i pokazati svoja – nadasve duhovna – bogatstva. Naši biskupi u Pismu povodom pristupnih pregovora za ulazak RH u EU ističu: „Dok se s puno razumijevanja pokušava otvoriti vrijednostima izvana, istodobno se ostavlja dojam kao da se omalovažava vlastite... Multikulturalnost, koju se strastveno i trajno podupire, pokatkad je iznad svega napuštanje i poricanje onoga što je vlastito, bijeg od vlastitih vrijednosti. No, istinska multikulturalnost ne može opstati bez zajedničkih nepromjenjivih vrijednosti, bez orijentacijskih točaka koje polaze od vlastitih vrijednosti“ (18).

Neka i ovogodišnji susreti s mnogim i različitim gostima koji nam dolaze, bude doista „slavlje različitosti“ te pridonese boljem upoznavanju te većoj solidarnosti i zajedništvu među ljudima i narodima. ■

DARMSTADT

Četrdeseta obljetnica misije

Hrvatska katolička misija (HKM) Darmstadt proslavila je od 10. do 13. lipnja četrdesetu obljetnicu postojanja i djelovanja. Svečano misno slavlje na blagdan sv. Ante Padovanskoga, 13. lipnja, u crkvi sv. Fidelisa u Darmstadtu u tom je povodu predvodio dr. fra Ante Vučković, prodekan za znanost Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu i zapaženi voditelj duhovnih vježbi i seminara, u zajedništvu s voditeljem misije fra Josipom Klarićem. O. Vučković je u toj prigodi istaknuo: „Danas u ovoj zajednici slavimo 40. obljetnicu misije. Isto tako slavimo i blagdan sv. Ante Padovanskoga. I naravno, kao i svake nedjelje slavimo susret s Bogom u euharistiji. Kad slavimo obljetnicu, osjećamo potrebu za zahvalnošću. Ako se sa srcem koje imalo sluti zahvalnost, približimo Bogu, uočimo da pred Bogom ne možemo drukčije stajati nego jedino zahvalni. Ako pred Bogom nismo naučili stajati zahvalnog srca, mi ne znamo tko je Bog, mi se nismo s njim nikad susreli. Mi možemo pred njim stajati s prijekorima, prigovrima, s pobunom, nezainteresirani kao da ga nema. Jedino ako otkrijemo da pred njim stojimo zahvalnog srca, mi slutimo tko je Bog. Kad kažem zahvalnog, ne mislim zahvalnog samo za dobro. Svi ljudi mogu biti zahvalni za dobro. Ali samo Bogom prosvijetljeni čovjek može biti zahvalan za sve. I to za život u izgnanstvu iz svoje domovine, za muku, za bolest. Čovjek može s Bogom otkriti da za sve njemu može biti zahvalan. Može mu biti zahvalan i za druge ljude. Najdublje čovjeka obuhvaća zahvalnost pred Bogom kad spozna sebe samoga. Kad stanem pred Boga, ne mogu ne vidjeti vlastito zlo. Tko god stane pred Boga, a vidi samo dobro, a ne vidi svoje zlo, ili vidi tuđe zlo, a ne vidi tuđe dobro, može biti potpuno siguran da ne stoji pred Bogom“, kazao je o. Vučković zaključivši kako čovjek stoji pred Bogom jedino i samo kad vidi svoje zlo i u tom trenutku osjeća da ga Bog svejedno voli.

Na kraju misnog slavlja blagoslovljena su djeca, cvijeće, igračke, trudnice i svi vjernici. O Klariću je zahvalio svima na odazivu proslave 40.

obljetnice misije. Misno slavlje uvečao je misijski mješoviti zbor i nastup djece pri moljenju Očenaša pod vodstvom s. Damjane Damjanović i s. Anđele Milas.

U povodu 40. obljetnice HKM Darmstadt izrađena je i dvojezična, vrlo vrijedna monografija s pregledom povijesti okupljanja Hrvata u gra-

Pozdravnu riječ na početku akademije uputio je voditelj misije fra Josip Klarić

dovima Darmstadtu, Bensheimu, Wormsu i Gross-Zimmernu, koja je predstavljena u subotu 12. lipnja u dvorani župe sv. Fidelisa. O monografiji su govorili njezin glavni urednik i voditelj HKM Darmstadt fra Josip Klarić, dr. Adolf Polegubić i mr. Edi Zelić. Pritom je istaknuto kako je to najbolji način da se sačuva od zaborava sve ono vrijedno i dobro koje je nastajalo u toj zajednici od 1969. godine. Da je toga bilo u izobilju, svjedoče i stranice te vrijedne i lijepo oblikovane knjige protkane brojnim fotografijama. Na taj način se stvara dobar temelj za sustavno proučavanje života i djelovanja Hrvata katolika u Njemačkoj te njihove vjerske i nacionalne posebnosti. To će biti od velike važnosti ne samo prvoj, već i drugoj i trećoj generaciji Hrvata u Darmstadtu i šire, kako nikad ne bi zaboravili svoje korijene te da se uvijek s ponosom osjećaju dijelom Hrvatske domovine i domovinske Crkve. Pozdravno slovo na početku akademije održao je

o. Klarić koji je istaknuo kako se više od 40 godina okupljaju Hrvati katolici u misiji u Darmstadtu. „Te duge godine života u tuđini, vjere i nadanja hrvatskog čovjeka-vjernika, njegovih snova i planova, htjeli smo na poseban način proslaviti. U monografiji smo pokušali dokumentirati sve ono što se u misiji na vjerskom i pastoralnom, karitativnom, nacionalnom i kulturnom području događalo, kao i hrvatske narodne običaje, folklor, zabave pa i sportske aktivnosti. Sve je pozdravio i apostolski nuncij u Bjelorusiji mons. Martin Vidović, koji je toga dana podijelio sakrament sv. potvrde u HKM Mainz. „Pri proslavi ove jedinstvene obljetnice svima želim da i dalje nastojite ići putovima vjere i da ovdje i dalje svi zajedno vjerni Bogu, Katoličkoj Crkvi i domovini Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini nastavite ići putem vjere, ufanja i ljubavi.“ Pozdravne riječi uputili su referent za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u biskupiji Manzaner Bernd Krämer, delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić i dekanatski referent u dekanatu Darmstadt Andreas Reiffenberg.

Nastupio je crkveni zbor pod vodstvom s. Damjane Damjanović i s. Anđele Milas, djeca i mladi folkloristi, kao i odrasli članovi folklorara. Program je vodio Oliver Zeko. U zabavnom dijelu nastupio je Slashband.

U misiji je priređena i duhovna obnova 10. i 11. lipnja, koju je predvodio o. Vučković.

U misiji od početka djeluju franjevci Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Dosad su djelovali: fra Roko Romac, fra Frano Bilokapić, fra Nediljko Budimir Bekan, fra Ivan Vidović, a danas djeluje fra Josip Klarić. Tu su i pastoralne suradnice školske sestre Franjevke Krista Kralja Provincije Presvetoga Srca Isusova u Splitu. Djelovale su s. Božena Duvnjak, s. Vitalija Krizan, s. Rozarija Župić, a danas djeluju s. Damjana Damjanović i s. Anđela Milas. U misiji djeluje i župna tajnica dipl. ekonomistica Marija Lovrić-Holenda.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

BIRNAU

Hrvati 38. put na hodočašću

Kršćani s posebnim veseljem slave Marijine dane i blagdane, rado hodočaste u njezina svetišta u kojima se moli i preporučuje njezinoj zaštiti, kazao je zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić.

Trideset osmo zavjetno hodočašće Hrvata Gospi u Birnaui, na Bodenskom jezeru, organizirano je na svetkovinu Presvetoga Trojstva u nedjelju 30. svibnja. U tom je povodu svečana misa služena u bazilici Uznesenja Blažene Djevice Marije u marijanskom svetištu Birnaui, koje je predvodio predsjednik Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, zadarski nadbiskup mons. dr. Želimir Puljić. U suslavlju su bili organizator hodočašća, voditelj Hrvatske katoličke misije Singen-Villingen fra Dinko Grbavac, fra Ivan Milanovačić i fra Ivan Matijašević.

Slavlje je započelo opходом kroz baziliku u kojem je nošena zastava hrvatskog hodočašća u Birnaui, a nosili su je kumovi hrvatski poduzetnik Mijo i Draga Matić zajedno sa sinovima Josipom i Ivanom z Freiburga. U ophodu je bilo i 14-ero krizmanika, kojima je mons. Puljić tijekom misnog slavlja podijelio sakrament potvrde.

Sve je na početku pozdravio prior cistercijskog samostana o. Johannes Brügger. Potom je o. Grbavac istaknuo kako su Hrvati na tom poznatom hodočašću posebno molili za svoju na-

Krizmanici s mons. dr. Želimirom Puljićem i voditeljem misije Singen-Villingen fra Dinkom Grbavcem

cionalnu slobodu koja je postignuta, a 30. svibanj je pritom znakoviti dan, te je pozvao vjernike na daljnju ustrajnu molitvu za svoje osobno dobro i za dobro Crkve i naroda kojem pripadaju. „Kršćani s posebnim veseljem slave Marijine dane i blagdane, rado hodočaste u njezina svetišta u kojima se moli i preporučuje njezinoj zaštiti. I mi smo se danas okupili na ovo hodočašće u ovoj crkvi njoj posvećenoj kako

bi joj prenijeli svoje molitve i zahvale, poput tolikih tisuća vjernika koji ovdje dolaze, jer osjećaju kako je lijepo biti blizu Marije, koja je utočište grešnika i zdravlje bolesnih. I mi se danas pridružujemo tom hodočasničkom mnoštvu Gospinih štovatelja i molimo njezinu pomoć i zaštitu“, istaknuo je mons. Puljić u propovijedi.

Na kraju je o. Grbavac podsjetio kako je mons. Puljić bio sudionik u Birnaui devedesetih godina prošloga stoljeća, u osvit hrvatske slobode, kada se u Birnaui okupljalo 20.000 Hrvata. „Tražili smo slobodu koju smo dobili uz tolike žrtve. Danas vidimo da nije samo to ono što smo tražili već vidimo da smo još puno toga potrebni da doista budemo slobodni kako bismo bili kršćani ponosni na svoju povijest.“ Na kraju je mons. Puljić izmolio Gospine litanije.

Tijekom mise pjevala je i svirala obitelj Katice i dr. Zorislava Jakumetovića zajedno s kćeri Anitom i sinom Tomislavom. Pjevali su i vjernici uz pratnju na orguljama pastoralne suradnice Nade Kolić i predvođenja pjevanja članova misijskog zbora.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Okupljeno mnoštvo vjernika u svetištu u Birnaui

SPEYER

Oproštaj vlč. Milivoja Galića

Hrvatska katolička misija Speyer prestaje sa samostalnim djelovanjem, a duhovnu skrb za vjernike iz te zajednice preuzet će voditelj HKM Ludwigshafen fra Ljubo Sesar.

Voditelj Hrvatske katoličke misije (HKM) Speyer, svećenik Mostarsko-duvanjske biskupije vlč. Milivoj Galić svečano se u subotu 5. lipnja oprostio od zajednice prije

Frankfurta Damir Sabljak, a veći broj vjernika sudjelovao je u misnom slavlju u hrvatskim narodnim nošnjama. Sve je na početku pozdravio vlč. Galić istaknuvši kako je u toj zajednici

svijetu i kako vlč. Galić spada među svećenike koji su neprekidno humanitarno djelovali više od dvadeset godina. Prigodnu riječ uputili su i ravnatelj vlč. Kutleša, konzul gerant Sabljak, a

Zahvalno misno slavlje predvodio je vlč. Milivoj Galić, koji se oprostio od zajednice i odlazi u mirovinu

Vjernici s koncelebrantima i gostima nakon misnog slavlja ispred katedrale u Speyeru

odlaska u mirovinu. Odlaskom vlč. Galića iz misije, a odlukom mjesnog biskupa dr. Karla-Heinza Wiesmana, HKM Speyer se pripaja HKM Ludwigshafen. Uбудućе će zajednicu duhovno voditi voditelj HKM Ludwigshafen fra Ljubo Sesar. Misno slavlje u tom je povodu predvodio vlč. Galić u kapeli Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije u Speyeru, u kojoj se Hrvati već desetljećima okupljaju na središnje misijsko misno slavlje. U slavlju su bili u ime Biskupije Speyer kanonik dr. Franz Vogelgesang, ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. Ante Kutleša, delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić, budući dušobrižnik u toj zajednici, voditelj HKM Ludwigshafen o. Sesar, brat vlč. Galića vlč. Nediljko te još 8 hrvatskih svećenika. Misi je pribivao i hrvatski konzul gerant iz

već 39 godina te je podsjetio na svoje pastoralno djelovanje. Vlč. Kutleša je u propovijedi istaknuo kako je položaj svećenika u crkvenoj zajednici prispodobiv uložu mostograditelja. „Crkva je sakrament, mjesto susreta čovjeka s Kristom. U toj Crkvi svećenik pomoću svoje pontifikalne snažne strane svojom svećeničkom službom gradi most između Krista, zajednice i ljudi.“ Tijekom mise predvodio je pjevanje i svirao na orguljama mo. vlč. Niko Luburić s Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Sarajevu. Nakon mise slavlje je nastavljeno u obližnjoj dvorani. Vlč. Galića je pozdravio speyerski biskup u miru mons. Anton Schlembach. U pozdravnom govoru delegat o. Bebić je istaknuo kako vlč. Galić spada u svećenike, koji nisu samo riječima, nego i djelima davali svjedočanstvo o Božjoj prisutnosti u

kanonik Vogelgesang je zahvalio vlč. Galiću za sve što je učinio za tu hrvatsku zajednicu koju je predao na daljnje duhovno vodstvo o. Sesaru. U duhovno-kulturnom programu nastupili su djeca i mladi izvodeći hrvatska kola i plesove. O vlč. Galiću u obliku sjećanja govorio je pastoralni referent Mijo Ikić, dok je u stihovima o vlč. Galiću govorio Anto Jozić. U zabavnom programu nastupio je tamburaški sastav „Plavi Dunav“ iz Pforzheima.

Vlč. Milivoj Galić rođen je 1943. godine u župi Gorica u općini Grude, u BiH. Za svećenika Mostarsko-duvanjske biskupije zaređen je 1969. u Prisoju. Vodio je župu Grabovica kod Tomislavgrada. Potom je bio dušobrižnik u HKM Ludwigshafen, a od 1. travnja 1978. voditelj je HKM Speyer.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

HKM AUGSBURG

Budućnost uz djecu i mlade obitelji

Hrvatska katolička misija Augsburg osnovana je 30.4.1970., a broji oko 5000 vjernika.

Hrvatska katolička misija Augsburg (HKM) (Alte Gasse 15a, 86152 Augsburg; tel. 0821 519802; fax. 0821 582702) službeno je osnovana 30. travnja 1970. godine, a broji oko 5000 vjernika. Ona je mjesto vjerskoga, kulturnog i nacionalnog okupljanja Hrvata na tom području.

Kako je bilo u početku?

Prije osnutka HKM Augsburg je danput mjesečno je svećenik iz Münchena slavio misu u Augsburgu na hrvatskom jeziku. S obzirom da se iz mjeseca u mjesec povećavao broj hrvatskih vjernika, osnovana je misija Augsburg koja je ovih dana proslavila 40. obljetnicu postojanja. Misija se prostirala na cijelom području biskupije Augsburg. Prvim voditeljem imenovan je salvatorijanac pok. o. Lovro Đuro Globan, koji je rođen u Đurđevcu, a umro je 28. prosinca 2001. i pokopan u rodnom gradu. Uz Augsburg, gdje se nalazio najveći broj Hrvata u

vodstvo HKM Augsburg preuzimaju hercegovački franjevci.

Od 1970. godine do danas su misiju vodili: o. Globan (1970.–1984.), fra Stipe Biško (1984.–1985.), fra Stanko Banožić (1986.–1999.), fra Ivan Prusina (1999.–2005.), fra Ante Pranjić (2005.–2009.), a misiju od 2009. vodi fra Ivan Čilić. U misiji su djelovali kao dušobrižnici: vlč. Anto

osvrto u povodu 35. obljetnice misije Augsburg u misijskom glasilu „Zov“ u prosincu 2005.

Godine 1985. dolaze časne sestre

S obzirom da su se Hrvati u početku teško snalazili u novoj sredini, trebalo im je uz duhovnu skrb pomoći

Nove misijske prostorije nedavno je blagoslovio kanonik Harald Heinrich

Misijski mješoviti zbor pod vodstvom s. Verene Rupčić

biskupiji, o. Globan je obilazio i druga mjesta u biskupiji u kojima je bio veći broj Hrvata i slavio misu na hrvatskom jeziku. Prikupljao je podatke o Hrvatima, kako bi lakše organizirao pastoralno djelovanje. S obzirom da je misija u početku djelovala na širokom području biskupije Augsburg, godine 1974. osniva se misija u Kemptenu, a 1988. i misija u Nersingenu za područje Novog Ulma i šire. Godine 1984.

Jelić, fra Ljubo Čutura kao đakon, fra Mirko Bagarić, fra Ivan Prusina, fra Robert Crnogorac i dr. fra Ivan Leutar.

Od početka se slavila misa u crkvi St. Moritz u Augsburgu, a postupno se uvode misna slavlja na hrvatskom jeziku i u Kemptenu, Memmingenu, Lindau i Füssenu, a kasnije i u Starnbergu, Murnau, Aichachu, Diessenu, Meitingenu i Stettenhofenu, kako je zapisao socijalni radnik Niko Radat u

i u rješavanju socijalnih problema. Tako je u listopadu 1970. godine namješten socijalni radnik Niko Radat, koji je dugi niz godina bio i orguljaš i predvoditelj liturgijskog pjevanja u misiji. Kao pastoralna suradnica 1971. godine počela je djelovati Milka Čabro, a 1973. Niko Marjanović. Kasnije, 1978. u Caritasu je zaposlena socijalna radnica Jadranka Mesić (Tomasić). Misija je u više navrata mijenjala i misijske prostorije.

Umjesto pastoralnih suradnica i suradnika laika 1985. godine pastoralno u misiji djeluju školske sestre franjevske hercegovačke provincije. Dosad su djelovale: s. Petronila Vasilj, s. Cecilija Galić, s. Marijeta Čavar, s. Karla Vranjković, s. Mira Soldo, s. Nevenka Babić, s. Lidija Glavaš, s. Marta Barišić, s. Izabela Galić i s. Lucijana Kraljević. U misiji danas djeluju s. Ines Marić, s. Maksimilijana Palac i s. Verena Rupčić.

Pastoralne aktivnosti

Danas se sv. misa u misiji slavi svake nedjelje u Augsburgu i svake druge nedjelje u Meitingenu, dvaput mjesečno u Landsbergu i Stettenhofe-

nu, a jedanput u mjesecu u Aichachu, Söcking, Penzbergu i Murnau.

U vrijeme Domovinskog rata u misiji je bio veliki broj izbjeglica, a puno se radilo i na humanitarnom pod-

Pastoralne suradnice: (slijeva nadesno) s. Maksimilijana Palac, s. Verena Rupčić i s. Ines Marić

ručju konkretne pomoći Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Povratkom izbjeglica smanjio se i broj članova u misiji. I danas se u misiji radi s djecom i mladima. Uz vjeronauk, redovito se održavaju i probe pjevanja i folklora. Djeca i mladi se pripremaju za sakramente pričesti i krizme, zaručnici za sakrament ženidbe. Tu su i duhovne obnove, predavanja i razna slavlja, poglavito za Majčin dan i Nikolinje. Hrvati sudjeluju zajedno s drugim vjernicima u Augsburgu u tijelovskoj procesiji, od kojih mnogi i u hrvatskim narodnim nošnjama. Aktivna je i ministrantska skupina u kojoj je tridesetak članova.

Vjernici odlaze na hodočašća u Altötting, Birnau, Rim, Lurd, Padovu i sl., a i u domovinu. Tu su i svibanjske i listopadske pobožnosti. Održavaju

Ministrantska skupina broji oko trideset ministranata

se i trodnevnice uoči blagdana sv. Ante i sv. Franje. U misiji postoji i bogata knjižnica s knjižgama na hrvatskom jeziku. Misijsko osoblje posvećuje pozornost bolesnicima koje posjećuju u bolnicama ili kod njihovih kuća. U misiji postoji i misijsko vijeće. Zbor vodi s. Verena Rupčić, a sve sestre pomažu u pastoralnom radu.

Vjernačka zauzetost

Voditelj misije fra Ivan Čilić je istaknuo: „Po mom sudu ovo je relativno mlada zajednica u kojoj je dosta djece i mladih obitelji. Kad su u misiji mladi, onda se nazire budućnost. Pripadnici prve generacije se sve više osipaju. Otkako smo dobili novi misijski centar uz crkvu sv. Sebastijana, ljudi se više angažiraju. Dobili smo prizemlje bivšeg kapucinskog samostana s

vrtnom. To će zadovoljiti naše potrebe. Prije su misijske prostorije bile odvojene od crkve, a posljednje četiri godine nismo ni imali prostor. Sad je ovo jako dobro. Sve je blizu i svi smo na okupu. No, ostaje onaj stari problem, rasprostranjenosti misije na širokom području biskupije Augsburg. Misija se prostire na 22 dekanata, od ukupno 36 dekanata, koliko ih je u biskupiji. Također je problem što sada kao svećenik djelujem u misiji sam. Prije su uvijek bila dvojica. Unatoč svemu, vjerujem, ako se naši ljudi i dalje budu okupljali i podržavali svoju zajednicu, da će nam budućnost biti zajamčena. Također mogu istaknuti i izvrsnu suradnju u Biskupiji, koja nam često izlazi u susret, kao i izvrsnu suradnju s njemačkim vjernicima“, istaknuo je o. Čilić.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Voditelj misije fra Ivan Čilić

Vjernici za vrijeme mise u crkvi sv. Sebastijana

Piše:
s. Nela
Gašpar

Vrijeme godišnjih odmora

Čovjekova je trajna domovina na nebesima. Na zemlji je on samo hodočasnik. Svatko tko poznaje cilj svoga života, drugačije hoda i živi na ovoj zemlji.

Najveći dio svoga života čovjek provodi u radu i brizi oko stvaranja pogodnih materijalnih uvjeta za život. Stoviše, često osmišljenost života povezuje s osmišljenošću rada kojim se bavi. Rad je, uistinu, bitan i treba ga cijeliti jer je izvor bogatstva ili barem pristojnih uvjeta života te je – općenito gledano – djelotvorno sredstvo protiv siromaštva, no ne smije se popustiti napasti da ga se obožava jer se u njemu ne može naći posljednji i konačni smisao ljudskog života.

Misterij čovjeka postaje doista jasan jedino u misteriju samoga Boga. Krist, kao savršen čovjek učinio je mogućim da ljudska narav postane „izražajnim sredstvom“ trojstvenog Božjeg života u ovozemnim uvjetima. Samo na taj način moguća je rekapitulacija povijesti svijeta. U tome se sastoji i najviši poziv čovjeka: svojom djelatnošću on postaje Božji i ljudski sudionik u izgradnji društva i svijeta. Zato je ljubav (i to ona koju je Isus očitovao u svome životu i djelovanju) osnovni zakon kako usavršavanja čovjeka tako i izgradnje svijeta. Ljubav je put k univerzalnosti bratstva među ljudima koje uvelike počiva na njihovu zajedničkom radu. U Kristu nam je dat primjer, a po njegovu Duhu čovjek „postaje sposoban da ispuniti novi zakon ljubavi“.

Ljudska osoba, u sebi samoj i u svome pozivu, nadilazi obzor stvorenog svijeta, društva i povijesti: njegovo posljednje određenje je Bog sam, koji se objavio ljudima da bi ih pozvao i da bi ih pripustio u zajedništvo sa sobom (Dei verbum, 2). „Čovjek ne može darivati sama sebe nekom samo ljudskom projektu stvarnosti, nekom apstraktnom idealu ili lažnim utopijama. On, ukoliko je osoba, može darivati samoga sebe drugoj osobi ili drugim osobama i, na kraju, Bogu koji je tvorac njegova bića i jedini koji može potpuno prihvatiti njegov dar.“ Zbog toga razloga, „otuđen je čovjek onaj koji odbija da transcendirati sebe samoga i da živi iskustvo darivanja samoga sebe i oblikovanja autentične ljudske zajednice usmjerene prema

njezinu posljednjem cilju što je Bog. Otušeno je ono društvo koje u svojim oblicima društvene organizacije, u oblicima proizvodnje i potrošnje otežava ostvarivanje toga darivanja i oblikovanja te međuljudske solidarnosti.“ (Ivan Pavao II., Stota godina. Centesimus annus, br. 41).

Blagdanski počinak

Bog „počinu u sedmi dan od svega djela koje učini“ (Post 2,2). Također ljudi, stvoreni na njegovu sliku, moraju uživati dovoljno odmora i slobodnog vremena koje će im dopustiti da neguju obiteljski, kulturni, društveni i vjerski život (Gaudium et spes, 67). Tomu doprinosi utemeljenje dana Gospodnjega. Vjernici, tijekom nedjelje i u drugim danima zapovjednoga blagdana moraju se uzdržavati od „onih djela i poslova koji priječe iskazivanje štovanja Boga, radost vlastitu danu Gospodnjem ili potrebiti odmor duše i tijela“ (Katekizam Katoličke Crkve, 2185). Obiteljske potrebe ili zahtjevi korisnosti mogu opravdano osloboditi od nedjeljnoga počinka, ali ne smiju stvarati navike koje su štetne za vjeru, obiteljski život i zdravlje.

Čovjeku koji je obilježen potrebom za radom počinak, odmor otvara perspektivu punije slobode, one vječnog Blagdana koja ljudima omogućuje da se sjete i da ponovno dožive djela Božja, od Stvaranja do Otkupljenja, da zahvaljuju za vlastiti život i vlastito supostojanje u Njemu koji je njegov tvorac. Sjećanje i iskustvo Blagdana u Bibliji predstavljaju utvrdu protiv robovanja radu, dragovoljnom ili naloženom, i protiv svakog oblika iskorištavanja, prikrivenoga ili otvorenoga. Naime, blagdanski počinak – osim što omogućuje sudjelovanje u štovanju Boga – ustanovljen je za zaštitu siromaha; on ima dakle i osloboditeljsku zadaću od antisocijalnih izopačenja ljudskoga rada. Taj počinak, koji može trajati i godinu dana, nalaže, naime, izvlaštenje plodova zemlje u prilog siromašnima i privremeno obustavljanje prava na vlas-

ništvo vlasnika zemlje. ... (usp. Izl 23, 10-11). Taj običaj odgovara dubokoj slutnji da gomilanje dobara sa strane nekih može postati otimanje dobara drugima.

Ljetni odmor – produžena nedjelja

U tom smislu i ljetni odmori se mogu shvatiti kao neka vrsta produžene nedjelje. Tijekom svoga života papa Ivan Pavao II. više je puta isticao kako je važno dobro provesti vrijeme godišnjih odmora. To je prilika kada se, odmarajući tijelo i dušu, može ponovno otkriti važnost unutarnjega života. Nužna je to potreba svakog čovjeka, ne samo briga za tijelo nego i za dušu, jer u protivnom naša će tijela biti živi grobovi mrtvih duša. Pa ipak, mnogim ljudima teško je slijediti Papin primjer, jer postoji opća sklonost da se ljetni odmor provede u potpunome bijegu od posla, dnevnih obveza, društvenih odnosa i duhovnih potreba. Današnji čovjek kao da je zaboravio svoju unutrašnjost.

Suvremeno je društvo obilježeno intenzivnim kretanjima. Ljudi naime vole biti u pokretu: na putovanju se odmaraju, međusobno se upoznaju, upoznaju nove krajeve i nove ljude te se tako višestruko obogaćuju. Pri tome je za izgradnju unutarnjeg života dobro turističko putovanje zamijeniti hodočasničkim putovanjem. Hodočašće se razlikuje od turizma. Turizam je bijeg od svakidašnjeg života u nešto neobično, nesvakidašnje, zabavno, a hodočašće je putovanje prema određenom cilju, putovanje bogato simbolizmom. Hodočasnik putuje prema svetištu kao „domu Gospodnjem“. A čovjekova je trajna domovina na nebesima. Na zemlji je on samo hodočasnik. A svatko tko poznaje cilj svoga života, drugačije hoda i živi na ovoj zemlji. Sve ovo pomaže da ponovno otkrijemo sakramentalno, sveto značenje odmora koje nije bijeg od svakidašnjeg života nego putovanje prema određenom cilju, prema susretu sa Svetim u kojem se otkriva i živi božanska dimenzija čovjeka i svijeta. ■

Preisen wir den Namen des Herrn!

Liebe Leserinnen und Leser!

Alles fließt sagte einst der griechische Philosoph Heraklit von Ephesos. Die ganze Welt ist im Flusse: so auch diejenigen, die bald die Ferienzeit nutzen werden, um in den wohlverdienten Sommerurlaub aufzubrechen.

Nie zuvor waren Auszeiten vom Alltag notwendiger als heute in dieser schnelllebigen Zeit. Es ist dringend notwendig, neue Kraft zu tanken für die Herausforderungen, vor die uns das Leben tagtäglich stellt.

Die Urlaubszeit wird aber keine nachhaltige Wirkung haben, wenn wir die uns von Gott gegebene Zeit nicht richtig nutzen. Dabei können uns die biblischen Worte ganz hilfreich sein: „Ebne die Straße für deinen Fuß, und alle deine Wege seien geordnet“ (Sprüche 4, 26). Beides, Geist und Körper brauchen Erholung. So ist es ratsam, von Zeit zu Zeit „in die Kammer zu gehen, die Türe zu schließen und im Verborgenen zum Vater zu beten, denn dein Vater, der auch das Verborgene sieht, wird es dir vergelten“ (vgl. Mt 6, 6).

Immer öfter treffe ich Menschen, die selbst an Sonn- und Feiertagen der Arbeit nachgehen. Auf meine Frage, warum sie denn pausenlos arbeiten würden, antworten allesamt gleich: „Pater, man muss doch leben!“ Die Bibel sagt uns aber etwas anderes, nämlich dass auch Gott am siebten Tag ruhte als er die Erde schuf. Im Evangelium können wir lesen, dass Jesus meistens in Bewegung war, aber wir können auch vom Rückzug in die Stille lesen. Wenn Jesus die Apostel sah, dass sie vor lauter Arbeit nicht einmal Zeit zum Essen hatten, sagte er zu ihnen sie mögen mit ihm kommen an einen einsamen Ort, wo sie alleine sind, um ein wenig auszuruhen (vgl. Mk 6,31). Ein wissender Mensch wird rechtzeitig erkennen, wann er sich nach getaner Arbeit zurückziehen und erholen muss. Dies führt uns die christliche Kirche stets vor Augen, wenn wir uns der Botschaft vom Einklang von Geist und Körper nicht verschließen, sondern uns ihr öffnen.

Auch in diesem Jahr stellt sich wieder die Frage, wo verbringe ich meine Ferien bzw. meinen Urlaub? Mir erscheint da Kroatien – als eines der abwechslungsreichsten und vorteilhaftesten Urlaubsziele: der Velebit – ein Gebirgszug an der Küstenregion Kroatiens – bietet reichlich gute Luft, der prachtvolle Naturpark der Plitvicer Seen, das malerische Hoch- und Hinterland (Zagorje) und noch viele andere interessante Ziele gibt es zu er-

lang laufen, beim guten Essen und Trinken und in Begegnungen mit Freunden und Verwandten. Wenn wir all dies mit Gebet und innerer Einkehr untermauern, wird unsere Auszeit ein unvergessenes und nachhaltiges Erlebnis bleiben. In der Natur ist die Kraft Gottes allgegenwärtig und spürbar. Seine Nähe und Güte spiegelt sich überall. Nehmen Sie doch das großzügige Geschenk an und lassen Sie sich von Gottes grenzenloser Kraft und Liebe tragen.

Liebe LeserInnen, schöpfen Sie aus diesem Kraftbrunnen, wenn Sie Seele und Körper stärken und Gottes Nähe erfahren möchten. Sie werden Ruhe finden im persönlichen Gebet, ohne auf die Begegnungen mit Menschen verzichten zu müssen. Arbeit und Gebet sollten im ausgewogenen Verhältnis stehen. Denn es heißt: „Gebt dem Kaiser, was des Kaisers ist, und Gott, was Gottes ist“.

Jesus hatte seine Jünger eingeladen, wach zu sein und zu beten, denn der Geist ist willig, doch das Fleisch ist

Split

Foto: Josip Bebić

kunden. Zahlreiche Flüsse: Drau, Save, Donau, Korana, Zrmanja, Krka, Cetina, Neretva mit ihren Schluchten und Wasserfällen laden zu Entdeckungs- und Wandertouren ein. Wer am adriatischen Meer verweilen möchte, kann dies in Istrien, der Kvarner Bucht, in Dalmatien oder auf einer der vielen Inseln Kroatiens tun. Diejenigen, die sich an landschaftlicher Schönheit und purer Natur im Landesinneren erfreuen möchten, wählen eines dieser Reiseziele: Medimurje (Zwischenmurland – die nördlichste Gespanschaft Kroatiens), Baranja (Gespanschaft im Osten), Slawonien (das kroatische Flachland), Lika (eine Landschaft im Westen) Krbava (die Hochebene Kroatiens) oder Bosnien-Herzegowina. Den Kulturliebhabern seien die alten kroatischen Städte empfohlen.

Zur genussvollen Entspannung bedarf es lediglich „einfacher Dinge“, nämlich: in der von Gott erschaffenen Natur verweilen, dem Rauschen der Flüsse, des Meeres und dem Vogelgezwitscher lauschen, beim Baden und Sonnen, barfuss am Strand ent-

schwach. Oftmals im Leben stehen Menschen vor Versuchungen, fühlen sich unverstanden in Beziehungen, Familien, Klostergemeinschaften oder am Arbeitsplatz. Auch wenn manche Situationen im Leben ausweglos erscheinen, vertrauen wir auf Gott und bitten ihn gerade dann noch inständiger mit den biblischen Worten: „Mein Gott, mein Fels, bei dem ich mich berge, mein Schild und sicheres Heil, meine Feste, meine Zuflucht, mein Helfer“ (2 Sam 22,3). Durch das Beten erlangen wir Ruhe, Inspiration und Stärke. Dann sprudelt in jedem Augenblick und in jeder Lebenssituation durch uns das erquickende Wasser des Lebens, und wir sind Segen für Menschen, mit denen wir leben und denen wir begegnen. Beginnen wir bereits heute mit dem „Preisen des Namen des Herrn“ im Einklang mit der Natur, allen Menschen und Tieren.

In diesem Sinne wünsche ich Ihnen eine erholsame Ferien- und Urlaubszeit begleitet durch Gottes reichen Segen und viel Freude!

Ihr

P. Josip Bebić, Delegat

Protestantisches Umfeld

Das 1994 von Papst Johannes Paul II. wiedererrichtete Erzbistum Hamburg und seine Suffragane Hildesheim und Osnabrück gehören neben Trier (Ende 3. Jhd.), Mainz (4. Jhd.) und den bayerischen Bistümern (2.–8. Jhd.) zu den ältesten deutschen Ortskirchen.

Heute bilden sie eine katholische Diaspora im mehrheitlich protestantischen Norden, während die katholischen Bistümer und die evangelischen Landeskirchen auf dem einstigen DDR-Territorium mit einem überwiegend religionslosen Umfeld konfrontiert sind. Das Erzbistum Hamburg wurde 831 unter Kaiser Ludwig I. („der Fromme“), dem Sohn und Nachfolger Karls des Großen, errichtet. Da der ursprünglich vorgesehene Bischof Heridag noch vor seiner Amtseinführung starb, wurde 834 der Benedikti-

ner Ansgar (801–865) zum ersten Bischof geweiht. Im Jahr 845 wurde Hamburg mit dem damaligen Bistum Bremen zusammengelegt; Ansgar und seine Nachfolger nahmen nunmehr ihren Sitz an der Weser. Nach der Reformation wurde das Erzbistum mit dem Westfälischen Frieden 1648 vorerst aufgelöst. Nach dem Untergang der meisten norddeutschen Bistümer wurde für die dort lebenden Katholiken 1667 das Apostolische Vikariat des Nordens errichtet, das dann mit dem Preußenkonkordat 1929 aufge-

löst wurde. Noch älter sind die Bistümer Osnabrück und Hildesheim, errichtet um 772 bzw. 800.

Heute wirken in den großflächigen Diözesen in der norddeutschen Diaspora neben den drei Ortsbischöfen noch fünf Weihbischöfe. Die Zahl der Katholiken ist in allen drei Bistümern seit Mitte der 1990er Jahre relativ stabil geblieben. „Einbrüche“ in Hildesheim und Osnabrück erklären sich maßgeblich mit Gebietsabtretungen an die 1994/95 wiedererrichtete Erzdiözese Hamburg.

Perspektivpläne für die Nord-Bistümer

Ein langfristig absehbarer Rückgang der Katholikenzahlen und sinkende Kirchensteuereinnahmen markieren auch die Situation in der norddeutschen Diaspora. Die Erzdiözese Hamburg sowie die Bistümer Osnabrück und Hildesheim haben sich zu unterschiedlichen, aber klaren Reformschritten entschlossen.

Im Erzbistum Hamburg ist die Zahl der Priester rückläufig, die der Katholiken wächst hingegen. In der Metropole selbst, in Schleswig-Holstein und in der Region Mecklenburg lebten 1995 knapp 409.500 Katholiken; 2008 waren es 393.649.

Bereits Ende 2004 hat Erzbischof Werner Thissen Gemeindefusionen und Kostensenkungsmaßnahmen eingeleitet. Die 174 Pfarreien sollen auf 83 verringert werden. Heute gibt es in Deutschlands flächenmäßig größtem Bistum 95 Pfarreien; zwei weitere Fusionen stehen an. Im Vorjahr zeichnete sich ab, dass auch diese Maßnahmen nicht ausreichen. Die Bistumsleitung initiierte daher einen Prozess mit dem Ziel, im Zusammenwirken mit der Basis „Pastorale Räume“ als organisatorische und strukturelle Grundlage zu bilden. Sie sollen sich stärker an der gesellschaftlichen Infrastruktur orientieren und es ermöglichen, die Ergebnisse des seit Jahren laufenden Pastoralgesprächs „Salz im Norden“ zu verwirklichen.

Im Bistum Osnabrück schreibt Bischof Franz-Josef Bode die in den 1990er Jahren konzipierten Perspektivpläne angesichts der abnehmenden Zahl der Priester und Gottesdienstbesucher sowie der knapper werdenden

Finanzmittel fort. Mit 580.000 Katholiken ist die Mitgliederzahl relativ konstant. Die Bistumsleitung will gemäß ihrem Perspektivplan 2015 im Dialog mit den Gemeinden und Dekanaten Veränderungen umsetzen. Richtschnur bei der Neustrukturierung sind die politischen Grenzen, um etwa Verwaltungsabläufe zu vereinfachen. Für die Zeit nach 2015 sollen etwa 70 Priester für 72 seelsorgliche Einheiten verantwortlich sein. Voraussichtlich 50 Pfarreiengemeinschaften sollen entstehen, die nur von einem Pfarrer geleitet werden, wobei die ursprünglichen Gemeinden selbstständig bleiben. Die restlichen 22 Einheiten sollen neu entstehende Pfarreien bilden, bei denen die Ursprungsgemeinden ihre Selbstständigkeit aufgeben. So sollen die rund 250 Pfarreien auf unter 200 Pfarreiengemeinschaften bzw. neue Pfarreien reduziert werden.

Beherrschendes Thema in der Diözese Hildesheim ist seit dem Amtsantritt von Bischof Norbert Trelle 2006 die Überprüfung aller 438 Kirchen nach den Kriterien Bevölkerungs- und Katholikenzahl und baulicher Zustand. Angesichts einer starken Zuwanderung in den 1950er Jahren wurden im flächenmäßig

Schnitt: A. Polegubici

Domkirche St. Marien in Hamburg

Die Ost-Diözesen als Zukunftslabor

Der Aufbruchsstimmung in den 1990er Jahren mit Errichtung der Bistümer Erfurt, Görlitz und Magdeburg in den neuen Bundesländern folgte um den Jahrtausendwechsel die Ernüchterung. Wegen rückläufiger Katholikenzahlen und geringerer Finanzaufweisungen des Verbands der Diözesen Deutschlands (VDD) bleiben auch die Bistümer im Osten nicht von spürbaren Einsparungen und Strukturreformen verschont.

In den zurückliegenden Jahren haben die Diözesen Sparpläne beschlossen, Pfarreien zusammengelegt und die Verwaltung neu strukturiert. Diese Maßnahmen wurden auch deshalb erforderlich, weil die Priesterzahlen sinken.

Besonders stark war der Umbruch in der seit 1989 von Kardinal Georg Sterzinsky geleiteten heutigen Hauptstadt-Erzdiozese Berlin. Statt 210 Gemeinden – wie noch vor sechs Jahren – gibt es jetzt noch 108. Gut 440 Vollzeitstellen, vor allem mit Pfarrsekretärinnen, Küstern, Organisten und

St. Hedwigs-Kathedrale in Berlin

Hausmeistern besetzt, wurden gestrichen. Um die Kürzungen von Zuweisungen des VDD aufzufangen, haben viele Pfarreien an der Spree Fördervereine gegründet und versuchen Spenden zu sammeln. Zudem ist starkes ehrenamtliches Engagement gefordert: Gemeindemitglieder arbeiten in Pfarrbüros, putzen Kirchen und Gemeindezentren. Ausländische Seelsorger helfen in vielen Berliner Pfarreien. Zudem sind in einigen Gemeinden Priester des Neokatechumenats tätig, die in einem im Erzbistum errichteten Seminar dieser Gruppierung ausgebildet werden.

Das Bistum Magdeburg, seit 2005 von Bischof Gerhard Feige geleitet, ist dabei, die Zahl der selbstständigen Pfarreien von 150 auf 44 zu reduzieren. Betriebsbedingte Kündigungen gab es bislang nicht, allerdings werden frei werdende Stellen teilweise nicht wieder besetzt. Durch Gemeindezusammenlegungen arbeitet die gesunkene Zahl der Priester nun in erheblich größeren Seelsorgebezirken. Vor einer ähnlichen Situation steht Bischof Joachim Wanke in Erfurt. In seiner thüringischen Diözese soll es bis 2020 statt 72 nur noch 32 Pfarreien geben. Die Bistumsleitung stellt sich darauf ein, dass es statt der

heute 112 aktiven Priester in 10 Jahren nur noch 32 Geistliche geben wird, die jünger als 60 Jahre sind. Die künftig verbleibenden Pfarreien sollen aber gestärkt werden. Zudem hofft das Bistum auf ein großes ehrenamtliches Engagement der Laien in den Filialgemeinden. Um in diesen ein kirchliches Leben zu gewährleisten, soll es „Filialgemeinderäte“ geben. Vorausgegangen war dieser Reform wie im Bistum Magdeburg ein interner Dis-

skussionsprozess. Der Bischof ist deshalb auch zuversichtlich, dass die Reform von seinen Diözesanen angenommen wird. Eine Alternative sieht Wanke nicht: „Wenn der Wind aus anderer Richtung weht, müssen die Segel neu aufgestellt werden.“

Dresden noch ohne Reform

Im Bistum Dresden-Meißen, von Bischof Joachim Reinelt geleitet, gab es bislang noch keine Zusammenlegung von Gemeinden. Diesen stehen aber inzwischen weniger Finanzmittel zur Verfügung. Als Folge davon sind jetzt etwa Sekretärinnen oder Hausmeister für mehrere Gemeinden zuständig. Zudem holte das Bistum Seelsorger aus dem benachbarten Polen.

Auch Görlitz, das kleinste deutsche Bistum, steht vor großen Veränderungen: Nach ersten Reformen soll es ab 2011 in den drei Dekanaten statt 35 nur noch 24 selbstständige Pfarreien geben. Das Bistum trage „ein massives DDR-Erbe“ der Säkularisierung mit sich, so Bistumssprecher Markus Kremer. Das Bistum kämpfe mit Wegzug und Überalterung. Lebten im Bistum 1994 noch 55.000 Katholiken, sind es derzeit rund 31.200.

♦ drittgrößten Bistum mit heute 645.000 Katholiken eilig viele Kirchen errichtet, die heute Unterhalt kosten.

Von 47 Gotteshäusern, die aufgegeben werden sollen, wurden 2008/09 bereits 15 geschlossen. Von den übrigen 377 Kirchen sind 167 als unentbehrlich gekennzeichnet. 99 Kirchen werden mittelfristig überprüft; 45 gelten für die seelsorgliche Entwicklung der jeweiligen Pfarrei als nicht unabdingbar und werden zunächst bis 2014 bei den Finanzaufweisungen berücksichtigt. Der Prozess der Pfarreifusionen – zum 1. Januar 2009 waren es noch 214 – soll 2014 abgeschlossen sein.

Finanziell steht das Bistum in einem „schwierigen Jahr“. Dabei schlägt die begonnene Domsanierung, für die bis 2014 rund 7,22 Millionen Euro bereitstehen, zu Buche. Das voraussichtliche Defizit von 5,4 Millionen Euro muss aus Rücklagen ausgeglichen werden. Der Etat des Haushaltsjahres 2010 ist mit 139,1 Millionen Euro veranschlagt; das sind rund 11 Millionen Euro weniger als 2009.

Quelle: KNA-INFORMATIONSDIENST Nr. 3/55. Jahrgang, 20. Januar 2010, S. 8-9

ZWIEFALTEN

30. marijansko hodočašće Hrvata

U Njemačkoj ima relativno puno hodočasničkih mjesta, njih oko 60. U neka od njih Hrvati hodočaste već godinama. Hrvati Baden-Württemberga svake godine na svetkovinu Presvetog Trojstva hodočaste u Gospino svetište Zwiefalten, u biskupiji Rottenburg-Stuttgart. Ove godine je to bilo 30. marijansko hodočašće Hrvata. Hodočašće je predvodio fra Josip Bebić, aktualni delegat za inozemnu pastvu u Njemačkoj te novi ravnatelj Hrvatske inozemne pastve, izabran na XII. redovnom godišnjem zasjedanju Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Hrvatske biskupske konferencije. Po završetku sakramenta pomirenja, pralik Gospe Velikog Hrvatskog Krskog Zavjeta u pratnji svećenika, te mladića i djevojaka u narodnim nošnjama, u ophodu je donesen u crkvu Marijina rođenja.

Nakon ulazne pjesme „Sveta Bogorodice“, pozdravne riječi svećenicima kojih je bilo u koncelebraciji 21 i narodu Božjem, uputio je vlč. Ivica Komadina, župnik u Reutlingenu i glavni organizator hodočašća.

U ime biskupa Gebharda Fürsta okupljenim hodočasnicima pozdravne riječi uputio je kanonik Paul Hildebrand, zaželjevši svim hodočasnicima Božju zaštitu do konačnoga cilja na hodočasničkom putovanju prema vječnoj domovini. Pozdravne riječi uputio je i domaćin, župnik Paul Zeller, zaželjevši blagoslovljen dan i mnogo korisnih susreta, usprkos kiši koja svake godine prati Hrvate, ali oni uvijek ispune Gospinu crkvu.

Delegat o. Bebić zahvalio je na dobrodošlici i čestitkama, te pozvao na što čvršću i zajedničarsku molitvu po kojoj ulazimo u sve veću prisutnost Božju na mjestu koje je danas za nas najvažnije, kao što je najvažniji čovjek onaj koji sada sa mnom moli Boga. Pozvao je da svoje probleme kažemo Mariji i da posebice molimo za mrtve, časteći Trojedinoga Boga.

Propovijedao je vlč. Velimir Tomić, misionar iz Tanzanije, u kojoj djeluje već 26 godina. U prikaznim darovima prineseni su na oltar: velika svijeća, križ, kruh, vino i grožđe. Molitvom vjernika zahvaćeno je razdoblje od 30 godina hodočašćenja u Zwiefalten, a tijekom sv. mise pjevao je crkveni zbor iz Stuttgart-centra i Bad Cannstatt pod vodstvom s. Nevenke

Tadić. Zahvalne riječi na kraju mise izrekao je svima vlč. Ivica Komadina.

Usljedio je ručak pod velikim šatorom, a nakon ručka održan je kulturni program kroz koji je vodio vlč. Luka Lucić. Program je započeo pjevanjem hrvatske himne. Pozdrave su uputili kanonik Paul Hildebrand, delegat o. Bebić, vlč. Tomić i konzulica iz

Georgu Gawazu iz biskupije Rottenburg-Stuttgart kao suorganizatoru ovoga slavlja. Na pozornicu su zatim izišli „Zlatni vezovi“, tamburaški sastav iz Reutlingena koji su stvorili rasploženje, te se pjevalo i plesalo do pred samu pobožnost moljenja krunice i blagoslova s Presvetim Oltarskim Sakramentom. U ovom vremenu raspolo-

Snimio: J. Bebić

Kao i svake godine vjernici se nakon mise okupe u obližnjem šatoru

generalnog konzulata RH u Stuttgartu Mirjana Božić.

Paul Hildebrand je zahvalio Hrvatima za doprinos mira u Njemačkoj i biskupiji Rottenburg-Stuttgart. O. Bebić je zahvalio Bogu za dvije riječi, Hrvat-katolik. Da nije tih dviju riječi ne bismo bili u Zwiefaltenu. Vlč. Tomić vidno uzbuđen kazao je da nas je sabrala naša sveta vjera, ljubav prema Mariji i domovini. Zahvalio je još jednom svima onima koji pomažu misije i izmolio na jeziku svahili: Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu. Konzulica Božić je pozvala na zajedništvo, pomaganje jednih drugima i na čuvanje svoje kulturne baštine. Vrata Generalnog konzulata uvijek su otvorena za različite potrebe naših ljudi, rekla je.

Vlč. Lucić zahvalio je još jednom vlč. Komadini, HKZ Balingen na liturgijskom doprinosu kod svete mise, te

ženja mnogi su se željeli slikati s misionarom iz Tanzanije. Davali su mu svoje priloge za pomoć misija, a vriedna Stanka Vidačković iz Waiblingena prodavala je svijeće za pomoć misijama.

Molitvom krunice i blagoslovom pred Presvetim Oltarskim Sakramentom u crkvi svete Marije, koje su predvodili vlč. Tomić i vlč. Marko Šutalo, završilo je vrlo uspješno 30. marijansko hodočašće u Zwiefaltenu, sa željom vlč. Ivica Komadine, da se i dogodne vjernici nađu zajedno na svetkovinu Presvetog Trojstva.

Hodočasnici su pošli u svoje zajednice: Aalen, Balingen, Esslingen, Göppingen, Heilbronn, Ludwigsburg, Ravensburg, Reutlingen, Rottweil, Schwäbisch Gmünd, Sindelfingen, Stuttgart-centar, Stuttgart-Bad Cannstatt, Tuttlingen, Ulm i Waiblingen.

Jozo Župić

SINJ

Pedeseta obljetnica svećeništva

Članovi Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Ante Anić, fra Kruno Bekavac, fra Bernard Dukić i fra Stanko Prcela proslavili su 50. obljetnicu svećeničke službe.

Na svetkovinu Presvetog Srca Isusova 11. lipnja u Svetišu Gospe Sinjske priređena je proslava završetka svećeničke godine, koja se u cijeloj Crkvi slavila od 19. lipnja 2009. do 11. lipnja 2010. godine. Članovi Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Ante Anić, fra Kruno Bekavac, fra Bernard Dukić i fra Stanko Prcela proslavili su 50. obljetnicu svećeničke službe. Oni su, naime, zaređeni za svećenike u Imotskom 3. srpnja 1960. godine. Proslava u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske započela je molitvom krunice za svećenike-franjevce koju su predmolili franjevački bogoslovi. Svečanom procesijom i sviranjem orgulja započelo je euharistijsko slavlje koje je predstavio i izrekao propovijed u ovom prigodnom slavlju dr. fra Željko Tolić, provincijal. Franjevački bogoslovi pod ravnanjem mo. fra Mile Čirke uveličali su pjesmom ovo misno slavlje.

Na završetku euharistijskog slavlja fra Nikica Ajdučić, župnik u Sinju, pročitao je čestitku mons. Marina Barišića, splitsko-makarskog nadbiskupa i metropolita. U ime kolega slavljenika, fra

Franjevci slavljenici: (slijeva nadesno) fra Bernardo Dukić, fra Ante Anić, provincijal fra Željko Tolić, fra Stanko Prcela i fra Kruno Bekavac

Snimio: Nedjeljko Jukić

Bernard Dukić uputio je riječ zahvale Bogu, bl. Djevici Mariji, Franjevačkoj provinciji i svima koji su na bilo koji način kroz toliki niz godina sudjelovali i pratili ih u njihovim životima. Zahvalio je svima koji su uložili truda u ovu proslavu. Odgovor na njegove riječi zahvale bio je dugotrajni pljesak u crkvi upućen svim slavljenicima. Fra Bože Vuleta, gvardijan samostana u Sinju,

pozdravio je sve prisutne i pozvao uzvanike na nastavak druženja u samostanskoj dvorani. Prije blagoslova, svi su pozdravili Bogorodicu pjesmom „O Gospe Sinjska“. Fra Bernardu Dukiću, bivšem dugogodišnjem delegatu za hrvatsku pastvu u Njemačkoj i suslavljenicima, čestitku je uputio i aktualni delegat za Njemačku fra Josip Bebić.

Tekst: www.franjevci-split.hr

MÜNCHEN

Slavlje prve pričesti

Za prvu svetu pričest se u najvećoj hrvatskoj iseljeničkoj zajednici pripremalo 122-oje djece, koji su nestrp-

ljivo iščekivali taj veliki dan. Crkva sv. Pavla u blizini Hrvatske katoličke misije je u subotu 12. lipnja bila prema-

la za sve roditelje, rodbinu i prijatelje koji su željeli biti uz mališane koji su prvi put pristupali Kristovom stolu. Svake subote su dolazili na vjeronauk iz različitih dijelova grada želeći se sa svojim vršnjacima Hrvatima pripremati za taj sakrament. S. Viktorija Vukančić ih je s puno ljubavi upoznavala sa tajnama katoličke vjere. Svečano misno slavlje je u prepunoj crkvi sv. Pavla predvodio voditelj misije fra Tomislav Dukić u suslavlju s fra Danielom Stipanovićem, fra Lukom Livajom i uz asistenciju đakona Mate Kutleše. O. Dukić je u svojoj dječji prilagođenoj propovijedi istaknuo posebnost tog sakramenta za male hrvatske mališane koji primaju Isusa u svoje srce kao najveći dar koji Bog može dati, kao svjetlo koje im treba pokazivati put kroz njihov život. Misno slavlje uveličao je dječji misijski zbor „Hrvatski slavuji“ pod ravnanjem s. Nikoline Bilić.

Tekst i snimka: Andela Drmić

FRANKFURT AM MAIN

Pohod limburškog biskupa

Limburški biskup mons. Franz-Peter Tebartz-van Elst je podijelio sakrament sv. potvrde, koji je primilo 109 krizmanika.

Misno slavlje predvodio je limburški biskup mons. Tebartz-van Elst

Limburški biskup mons. Franz-Peter Tebartz-van Elst pohodio je u subotu 12. lipnja Hrvatsku katoličku župu oca Ante Antića u Frankfurtu i podijelio je sakrament sv. potvrde (vidi sliku krizmanika str. 28). Misno slavlje mons. Tebartz-van Elst predvodio je u katedrali sv. Bartolomeja u zajedništvu sa župnikom fra Petrom Klapežom, delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipom Bebićem te dušobrižnicima fra Antom-Krešom Samardžićem i fra Ivicom Ercegom. Sakrament potvrde primilo je 109 krizmanika. Biskupa i sve okupljene u punoj katedrali pozdravio je o. Klapež. „Poseban pozdrav upućujem vama, dragi krizmanici. Vi ste mlada Crkva ove naše Hrvatske katoličke župe u Frankfurtu. Danas ste spremni potvrditi vjeru svojih roditelja. Budite uvijek ponosni na svoj vjerski i nacionalni identitet, koji ste primili preko svojih roditelja. Dajte prostora u svom životu Duhu Božjemu i uvi-

đem i fra Ivicom Ercegom. Sakrament potvrde primilo je 109 krizmanika. Biskupa i sve okupljene u punoj katedrali pozdravio je o. Klapež. „Poseban pozdrav upućujem vama, dragi krizmanici. Vi ste mlada Crkva ove naše Hrvatske katoličke župe u Frankfurtu. Danas ste spremni potvrditi vjeru svojih roditelja. Budite uvijek ponosni na svoj vjerski i nacionalni identitet, koji ste primili preko svojih roditelja. Dajte prostora u svom životu Duhu Božjemu i uvi-

jek ćete iznova doživjeti kako vas oplemenjuju njegovi plodovi.“ Krizmanica Ivana Šimunac je u ime krizmanika pozdravila mons. Tebartz-van Elsta, koji je podsjetio kako je u petak 11. lipnja zajedno sa skupinom svećenika iz svoje biskupije na trgu sv. Petra u Rimu sudjelovao u svečanosti završetka Svećeničke godine. „Papa Benedikt je pozvao svećenike u Rim. Bilo je to slavlje vjere. Crkva je živa i sveopća, skupljena od mnogo jezika i naroda. Danas se osjećam ovdje u katedrali kao jučer u Rimu, jer ovakvo popunjenu katedralu u Frankfurtu još nisam doživio. I vi potvrđujete da je Crkva mlada i živa, a to se danas posebno očituje preko mladih koji će primiti Duha Svetoga u sakramentu potvrde.“ Pozvao je krizmanike neka svoju vjeru svjedoče u svojim životnim situacijama. U prikaznim darovima prineseni su Biblija, kruh, hostije, vino, voda, nogometna lopta u povodu Svjetskoga nogometnog prvenstva, svijeća i grumen hrvatske zemlje. U ime krizmanika zahvalnu riječ biskupu uputio je krizmanik Dominik Mihaljević. Krizmanici su darovali biskupu nogometnu loptu sa svojim potpisima. Misno slavlje uvećao je župni zbor „Mato Lešćan“ pod vodstvom s. Pavlimire Šimunović.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

KREFELD/MÖNCHENGLADBACH

Šesnaestero krizmanika

U nedjelju 23. svibnja na blagdan Duhova biskup biskupije Fier na jugu Albanije mons. Hil Kabashi je u Hrvatskoj katoličkoj misiji Krefeld/Mönchengladbach podijelio sakrament svete potvrde. U prepunoj crkvi Marijina Uznesenja u Krefeldu sakrament sv. potvrde je primilo 16-ero krizmanika. Biskup je u svojoj propovijedi jednostavnim riječnikom objasnio značenje sakramenta sv. potvrde. Voditelj misije fra Šimo Grgić je na kraju mise zahvalio ocu biskupu i svim vjernicima, posebno dječjem zboru, koji su se potrudili uveličati taj dan. J.P.

Proslavljeno Tijelovo i Dan župe

Hrvatska katolička župa (HKZ) Main-Taunus/Hochtaunus proslavila je na svetkovinu Tijelova, 3. lipnja, Dan župe pod geslom „Svi su jeli i nasitili se“ sv. Luka. Svečano misno slavlje ispred Gospine kapele na brdu iznad Hofheim am Taunus predvodio je župnik Hrvatske katoličke župe oca Ante Antića iz Frankfurta fra Petar Klapež u zajedništvu sa župnikom HKZ Main-Taunus/Hochtaunus fra Željkom Čurkovićem. Prije misnog slavlja išlo se u ophodu, u kojem su bili ovogodišnji prvopričesnici i krizmanici te vjernici obučeni u hrvatske narodne nošnje. Uz vjernike iz HKZ Main-Taunus/Hochtaunus misnom slavlju pribivali su i vjernici iz Frankfurta i okolice.

O. Čurković je na početku pozdravio sve okupljene. O. Klapež je pozvao vjernike na zahvalu Bogu na daru euharistije, Presvetoga Oltarskog Sakramenta, koji je prisutan tijekom cijele ljudske povijesti. O. Klapež je u propovijedi kazao kako je Bog sve važnije zahvate koje je učinio u našem ljudskom životu izvršio na uzvisinama, na bregovima. „Njegovе zahvate možemo pratiti još od Starog zavjeta. Tu su također i zahvati koje je učinio Isus Krist. Kada je

Misno slavlje predvodio je i propovijedao fra Petar Klapež

Isus želio otići i ostati zajedno s nama, onda se spustio u nizinu grada Jeruzalema, u dvoranu Posljednje večere, i tako nam je ostavio trajni spomen svoga Tijela i Krvi preko kruha i vina. Taj čin euharistije, Presvetoga Oltarskog Sakramenta je najvažniji u našoj vjeri“, istaknuo je o. Klapež dodavši kako je za kršćane u otkrivanju te najviše tajne naše vjere jako značajno to da ne možemo zamisliti svoj kršćanski život bez toga otajstva. „Svaki čovjek koji u sebi otkrije ovo otajstvo tajne vjere mora biti Bogu zahvalan jer živi od tog otajstva. Taj dar koji mu je Bog darovao, on širi dalje. Iskustvo euharistije, koje čovjek

otkrije u svom životu, velika je milost za kršćane i vjernike“, kazao je potaknuvši okupljene neka taj dar i milost brižno čuvaju. Tijekom misnog slavlja pjevali su vjernici uz animaciju glazbom i pjesmom s Pavlimire Šimunović, s. Magdalene Višić i Hrvoja Barnjaka. Nakon misnog slavlja u kapele je bilo klanjanje i blagoslov s Presvetim, a blagoslovljeni su i vozači i automobili.

Prije misnog slavlja moljena je krunica, a vjernici su imali prigodu i za ispovijed. U popodnevним satima organiziran je, nakon objeda, duhovno-kulturni program.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

PARIZ

Susret pastoralnih djelatnika

Susret pastoralnih djelatnika Hrvatskih katoličkih zajednica regije koju čine Francuska, Luxemburg, Belgija, Nizozemska i Ujedinjeno Kraljevstvo održan je 25. i 26. travnja u Parizu. U radnom dijelu skupa delegat vlč. Stjepan Čukman izvijestio je o nedavnom sastanku Vijeća HBK i BK BiH za inozemnu pastvu, kao i prilikama u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Nici, koje je vodio. Domaćin susreta o. Mato Antunović, SJ, voditelj Hrvatske katoličke misije Pariz, u kojoj pastoralno djeluje zajedno s o. Perom Mijićem-Barišićem, SJ, i sestrama Anom Marijom Jedličko i Ernestinom Zovko, iznio je pastoralnu problematiku i novonastale prilike pariške hrvatske katoličke zajednice. O životu i radu u drugim

zajednicama okružja izvijestili su voditelji Hrvatskih katoličkih misija: vlč. Antun Oršolić (Lyon u Francuskoj), vlč. Luka Mamić (Bruxelles u Belgiji), fra Ivica Jurišić, OFM, (Rotterdam u Nizozemskoj – Hrvatska katolička župa) i fra Ljubomir Šimunović, OFM, (London u Ujedinjenom Kraljevstvu). Vlč. Franjo Đurić (Luxemburg) ispričao se zbog nemogućnosti sudjelovanja. U nastavku se razgovaralo o radostima, ali i poteškoćama pastoralnog djelovanja među Hrvatima tog područja. Uz razmijenjena iskustva predloženi su novi oblici suradnje, a dogovoreno je i mjesto sljedećeg susreta. Skup je završio slavljenjem mise u kojoj je posebno spomenut preminuli o. Zorislav Nikolić, SJ, dugogodišnji zaslužni voditelj HKM Pariz. IKA

BERLIN

Sedamdeset dvoje krizmanika

U crkvi svetog Sebastiana u Berlinu, u subotu 12. lipnja, podijeljen je sakrament sv. potvrde (vidi sliku str. 28). Sakrament je primilo sedamdeset dvoje krizmanika. Misno slavlje je predvodio i sakrament podijelio sisački biskup mons. dr. Vlado Košić. Uz župnika fra Petra Čirka i dušobrižnike fra Radoslava Tolića i fra Stipu Čirka, u pripremi svečanog obreda sudjelovali su mladi krizmanici, framaši, roditelji i kumovi.

Tekst i snimka: Sonja Breljak

MAINZ

Slavlje sakramenta potvrde

Sakrament potvrde primilo je tridesetero mladih iz tri hrvatske katoličke misije.

U crkvi sv. Bonifacija u Mainzu, u subotu 12. lipnja, bilo je posebno svečano (vidi sliku str. 28). Tridesetero hrvatske djece iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) Mainza, Wiesbaden i Rüsselsheima na misi koju je predvodio mons. Martin Vidović, nadbiskup Ninske biskupije i apostolski nuncij u Bjelorusiji, a u koncelebraciji s voditeljem Hrvatske katoličke misije Mainz fra Antom Bilićem i voditeljem HKM Wiesbaden Antom Bilokapićem, primilo je sakrament sv. potvrde.

Misnom slavlju prethodio je op-hod oko crkve sv. Bonifacija. Na po-

četku misnog slavlja nadbiskupa je uime potvrđenika i ostalih vjernika pozdravio fra Ante Bilić. Nadbiskup je u propovijedi mladež podsjetio na milost Božju, sakrament sv. potvrde te im je poručio neka se nitko od njih ne boji otvoriti svoje srce Svevišnjemu. „Danas, na blagdan Prečistoga Srca Marijina osobito mi je drago što sam među vama i što zajedno s vama služim sv. misu, što molim za vas i s vama. Dok, kao svjedoci ovoga novog duhovskog događaja pristupamo oltaru Gospodnjemu da bi prinijeli svetu žrtvu, žrtvu Kristu, živi spomen

Gospodnje smrti i uskrsnuća, doživljujući kako Bog u Kristu posvećuje svijetu tako i bogoslovlja kojeg ljudi iskazuju u Kristu, prisjetimo se svojih slabosti, svojih grijeha i svega što počinismo protiv Boga i bližnjega, kazao je nadbiskup Martin Vidović.

Nadbiskup je krizmanicima ukazao na važnost primitka sv. potvrde, udijelio im Božji blagoslov i zaželio da im Svevišnji dade mudrost, razum, znanje, vjernost, pobožnost i hrabrost. „Dragi moji vjeroučenici, danas ste pomazani Duhom Svetim. Ostajte vjerni svome Gospodinu i onda kada se nad vas nadvije nevolja“, poručio im je na kraju euharistijskog slavlja. Svečanost misnog slavlja uvećao je zbor djece i odraslih HKM Mainz.

Tekst i snimka: Marijana Dokoza

OPĆI IZBORI U BiH 03. 10. 2010.

Registrirajte se za izbore u BiH

Središnje izborno povjerenstvo (SIP) BiH je 5. svibnja ove godine raspisalo opće izbore za 2010. godinu, koji će se održati 03. 10. 2010. godine. Državljeni Bosne i Hercegovine, koji žive u inozemstvu i koji imaju biračko pravo, dužni su se prijaviti za glasovanje izvan BiH kako bi bili upisani u Centralni birački popis za glasovanje izvan BiH. Prijava se vrši podnošenjem popunjenog Obrasca prijave za glasovanje izvan BiH Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Prema Izbornom zakonu BiH biračko pravo na izborima u BiH imaju osobe koje ispunjavaju sljedeće uvjete: da su državljani Bosne i Hercegovine; da imaju navršenih 18 godina starosti do dana izbora; da imaju prijavljeno prebivalište u Bosni i Hercegovini. Popunjen obrazac prijave (PRP-1) može se naći na: www.izbori.ba za glasovanje izvan BiH trebate potpisati i zajedno s kopijom važeće osobne isprave dostaviti SIP BiH najkasnije do 19. srpnja 2010. godine. ■

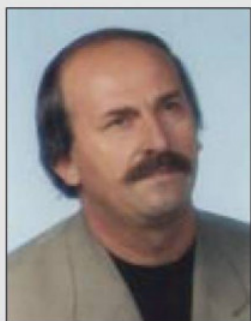
FRANKFURT AM MAIN

Trostruko slavlje obitelji Sušić

Obitelj Anice i Damira Sušić ove se godine raduju trostrukom slavlju: krštenju sina malog Marka, prvoj sv. pričesti kćeri Danijele te slavlju sv. potvrde sina Antonija. Malog Marka je krstio župnik fra Petar Klapež. **FPK**

IN MEMORIAM

Ivo Rubić

Nakon duge i teške bolesti preminuo je 26. svibnja istaknuti član Hrvatske katoličke misije Wiesbaden Ivo Rubić. Rođen je u Suhaču kod Livna 20. lipnja 1946., a poput mnogih svojih sumještana napustio je svoj rodni kraj. Njegovo prvo odredište bio je grad Limburg u Njemačkoj. Radio je mnoge poslove, a nakon nekoliko godina dolazi u Wiesbaden gdje se zapošljava u Američkoj vojnoj bazi, u kojoj je radio sve dok se nije razbolio. Pok. Ivo je u Wiesbadenu bio jako aktivan. Bio je jedan od osnivača Hrvatskog centra, a kao domoljub uključio se u organiziranje prosvjeda diljem Njemačke za priznavanje Hrvatske. S prijateljem Ivanom Šprajlom 1990. osniva HDZ u Wiesbadenu. Bio je jako aktivan u Hrvatskoj katoličkoj misiji i uvijek je bio pri ruci ovdašnjem župniku dr. fra Anti Bilokapiću. Bio je i donator spomenika palim Hrvatima na Križnom putu u Bleiburgu.

J. Vranković

OBAVIJEST

● Hrvatske svjetske igre

održat će se od 18. do 23. srpnja u Zadru. Više na: www.zadar2010.org

Hrvatska prepoznatljivost u Darmstadtu

Fra Josip Klarić (glavni urednik), Hrvatska katolička misija u Darmstadtu 1969. – 2009. – Četrdeset ljeta pastoralnog djelovanja, Franjevačka provincija Presvetoga Otkupitelja – Zbornik „Kačić“ i Hrvatska katolička misija u Darmstadtu, Split-Darmstadt, 2010., 242 str.

Pred nama je još jedna u nizu vrijednih monografija, koje su objavile hrvatske katoličke misije, zajednice ili župe u Njemačkoj. Objavljena je u povodu 40. obljetnice Hrvatske katoličke misije (HKM) Darmstadt. To je ponajbolji način da se sačuva od zaborava sve ono vrijedno i dobro koje je nastajalo u ovoj zajednici od 1969. godine. Da je toga bilo u izobilju, svjedoče i stranice ove vrijedne i lijepo oblikovane knjige protkane brojnim fotografijama. Na taj način se stvara dobar temelj za sutavno proučavanje života i djelovanja Hrvata katolika u Njemačkoj te njihove vjerske i nacionalne posebnosti. To će biti od velike važnosti ne samo prvoj, već i drugoj i trećoj generaciji Hrvata u Darmstadtu i šire, kako nikad ne bi zaboravili svoje korijene te da se uvijek s ponosom osjećaju dijelom Hrvatske domovine i domovinske Crkve.

Knjiga je naslovljena: Fra Josip Klarić (glavni urednik), Hrvatska katolička misija u Darmstadtu 1969.–2009. – Četrdeset ljeta pastoralnog djelovanja. Nakladnici: Franjevačka provincija Presvetoga Otkupitelja – Zbornik „Kačić“ i Hrvatska katolička misija u Darmstadtu. Tako na hrvatskom, tako na njemačkom jeziku, jer se zapravo radi o dvjema istim knjigama objavljenima posebno na hrvatskom, a posebno na njemačkom jeziku, što predstavlja novost u objavljivanju monografija o hrvatskim misijama u Njemačkoj. Naime, monografije su dosad objavljivane ili samo na hrvatskom jeziku ili dvojezično na hrvatskom i njemačkom jeziku u istoj knjizi. Monografija je posvećena hrvatskim vjernicima koji su u Darmstadtu četrdeset ljeta svjedočili svoju kršćansku vjeru i predstavljali svoju Domovinu i njihovim njemačkim sugrađanima koji su ih prihvatili kao kršćansku braću i sestre.

Na početku monografije su prigodne čestitke i pozdravi istaknutih osoba: voditelja misije fra Josipa Klarića, biskupa Mainza kardinala Karla Lehmana, predsjednika Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, zadarskog nadbiskupa mons. Želimi-

ra Puljića, dekana Darmstadta Rudolfa Mochea, delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipa Bebića i gradonačelnika Darmstadta Waltera Hoffmanna. U prvom dijelu donosi se pregled povijesti Savezne Republike Njemačke, s posebnim osvrtom na povijest pokrajina Hessen i Rheinland-Pfalz te povijest gradova Darmstadta,

Bensheima, Wormsa i Gross-Zimmerna. U drugom dijelu je kratka, ali iscrpna povijest Katoličke Crkve u Njemačkoj s posebnim osvrtom na Biskupiju Mainz. U trećem dijelu govori se o Hrvatskoj katoličkoj misiji Darmstadt s podnaslovima „Zajedno vjerovati“ i „Vjeru živjeti“. U četvrtom dijelu donose se misijske pastoralne aktivnosti (liturgijske službe, misna slavlja, sakramenti, pučke pobožnosti, blagoslov obitelji i hodočašća). U petom dijelu govori se o vjerskoj naobrazbi (misijskim tečajevima, prigodnim slavlja, vjeronaučnoj pouci i drugim misijskim aktivnostima, župnom uredu i tajništvo, župnom listu i katoličkom tisku. Šesti dio govori o izvanmisijskim aktivnostima (hrvatskoj nastavi i Nogometnom klubu „Croatia“). Sedmi dio donosi ljetopis u kojem se riječju i slikom bilježe događaji tijekom četrdeset misijskih godina. U osmom dijelu je zanimljiva prigodna „Privremena priča

koja traje“. U devetom se govori o pastoralnom osoblju s kratkim osvrtom o Franjevačkoj provinciji Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Potom se ističu župnici koji su djelovali u misiji, mahom članovi spomenute provincije (fra Roko Romac, fra Frano Bilokapić, fra Nediljko Budimir Bekan, fra Ivan Vidović i aktualni župnik fra Josip Klarić). Tu su i pastoralne suradnice školske sestre Franjevke Krista Kralja Provincije Presvetoga Srca Isusova u Splitu (s. Božena Duvnjak, s. Vitalija Križan, Rozarija Župić i aktualne s. Damjana Damjanović i s. Anđela Milas). Tu je i župna tajnica dipl. ekonomistice Marija Lovrić-Holenda. U desetom dijelu može se pratiti župna statistika: krštenici, prvopričesnici, krizmanici, vjenčani i umrli. Na kraju je pogovor glavnog urednika „Kačića“ fra Gabrijela Jurišića, stvarno kazalo osobnih imena i zemljopisnih naziva, što predstavlja vrlo važan znanstveni aparat.

Kako to lijepo stoji u sažetku: „Godine 2009. navršilo se četrdeset ljeta postojanja Hrvatske katoličke misije u Darmstadtu. Osnovana je 1969. godine, u vrijeme kad je, nakon oporavka od ratnoga vihora i naglog privrednog rasta u Njemačkoj postojala velika potreba za radnom snagom s jedne strane i s druge strane potreba hrvatskog čovjeka da u tuđem svijetu osigura sebi i svojoj obitelji bolju egzistenciju.“ Biskup Mainza, kardinal Karl Lehmann u svom pozdravnom slovu ističe: „Zajednice drugih materinskih jezika razvijale su se drugačije nego je prvenstveno bilo zamišljeno. Zajednica drugoga materinskog jezika može se osjećati uistinu kod kuće, ako istodobno stoji u bliskom kontaktu i suradnji s mjesnom župom. U Darmstadtu je to dobro uspjelo. Zadivljuju me subraća, koja su već desetljećima napustila svoju domovinu, kako bi se ovdje brinula o svojim sunarodnjacima.“

Dok se knjiga preporučuje široj javnosti, može se istaknuti kako će ona ostaviti prepoznatljivi hrvatski trag u Darmstadtu i u Njemačkoj.

Adolf Polegubić

Napisala i priredila: Željka Čolić

Dragi mladi čitatelji!

Leto nam se približava i s njim vrijeme odmora. Nadamo se da vam je školska godina bila uspješna i da se opušteno možete uputiti na odmor. Želimo svima lijep i ugodan odmor s puno sunca i lijepih doživljaja, a onima koji putuju sretan put i povratak.

Zanimljiva priповijest

Trening „hodanja“ i ...

Klara uzbuđeno dolazi iz škole i radosno priča: „Mama, zamisli naš razred će prirediti modnu reviju za kraj školske godine. Zar to nije predivno? Imamo tri tjedna do prezentacije na školskom slavlju. Sad moram hitno trenirati.“ I brzo odjuri u svoju sobu. Kakav trening, zar moraju na reviji trčati, pomisli mama. Nakon nekoliko minuta, kad je Klara došla našminkana i presvučena u minicu i počela po hodniku hodati gore-dolje, mami je bilo jasno o kakvom treningu je riječ. „Moram trenirati hodanje, jel ovo dobro izgleda, pogledaj?“, reče Klara i krene ravno prema ulaznim vratima, pa zastane, izboči bok vježbajući za modnu reviju. Privine se na lijevu, pa zatim odmah na desnu stranu i elegantnim zao-kretom oko svoje osi i lepršavom kosom krene nazad po hodniku. Mama pomisli da više sliči na neku rodu i da je sa svojih 14 godina već trebala usavršiti hodanje i odgovarajuću motoriku, ali ništa nije rekla, nego samo: „Zar morate hodati tako neprirodno, zlato?“ Klara zaprepašteno zastane i odlučno objasni: „Mama, pa ne možemo modnu reviju predstavljati kao da idemo u kupovinu ili u školu. To nije to. Ovo hodanje je nešto posebno. Svi top-modeli uče pravo hodanje. Jesi li vidjela na televiziji kako to radi Heidi Klum i kako uči one cure?“ Mami se smrači pred očima. O Bože, još i to. „Ali ono što pokazuju na televiziji, nekad se ne događa u stvarnom životu, a uostalom ta emisija nije baš vrlo informativna, odgovori mama. Klara u nevjerici pogleda mamu: „Ta emisija je i te kako informativna, ne samo da naučiš nešto o dobrom držanju i hodanju, nego saznaš nešto o velikim gradovima u svijetu i čak neke nove engleske riječi, koje ti u školi nikad nebi spomenuli.“ Mama se samo nasmiješi, mora priznati da Klarine tvrdnje nisu baš izmišljotina, pa joj odgovori: „Ok, ali vaša revija nije na televiziji, pa ne moraš to tako preozbiljno gledati.“ „Ah, mama, baš si neozbiljna, cijela škola će biti prisutna, moram to ozbiljno uzimati, razumiješ? Da, mami je bilo jasno i nije više ništa rekla. Klara je hodala i hodala, bez prestanka, po hodniku. Tako to ide već danima. Nisu više raspravljale o taj

temi. Mama se pomirila s činjenicom da će to hodanje prestati nakon te revije, barem se nadala. Međutim, jednog dana Klara dode mami i počne moljakačkim tonom: „Mama, molim te smijem li posuditi one tvoje cipele s visokom petom, samo za bolji trening, moooliiiiiiii teee?“ „Ali, one su ti prevelike, kako ćeš hodati u njima, to je opasno“, mama će, pomalo uzrujana ne samo radi Klarine sigurnosti, nego i radi sigurnosti njenih jedinih cipela s visokom potpeticom, koje nosi samo za svečane prilike. „Znam ja u njima hodati, vidjet ćeš, je li smijem?“, upita Klara i sretno pojuri po mamine cipele, kad je ona nijemo klimnula glavom. Klara stvarno dobro hoda u njima, iznenadi se mama, vidjevši s kojom vještinom nosi cipele. Možda bih i ja morala trenirati, pomisli sa smiješkom. U tom trenutku zazvoni na vratima. Bio je susjed. S blagim kiselim osmijehom, ali pomalo i namrgođenim izrazom lica, sav zapuhan prasnu: „Gospodo, opet to. Već danima čujem stalno dolje u mom stanu taj tok-tok-tok. Mislio sam da renovirate, pa nisam ništa prije govorio, ali sad ne mogu više. Ne mogu više misliti, čim čujem tok-tok-tok nakostriješi mi se kosa. Jeste li konačno završili sa renoviranjem ili kad će to biti?“ Mama je ostala bez riječi i ispričala se susjedu i rekla da su baš završili. Klara je gledala sa suzama u očima i crvenilom na licu i tiho se javila: „Mama, oprosti, ja sam već potajno trenirala u tvojim cipelama. Nisam znala da se to tako glasno čuje. Oprosti, što sam to radila.“ Mama je zagrlila, ali ozbiljno ustanovi: „Da, to nije bilo u redu od tebe. Vidiš sve dolazi na vidjelo, zato budi uvijek iskrena. Ubuduće nikakve tajne, molim te.“ Klara olakšano poljubi mamu: „Hvala, što me razumiješ. Ali sad moram iskreno priznati da me noge bole od ovog treniranja i tih visokih peta. Neke cure iz razreda su već prije prestale, pa uopće više ne uče hodanje. I ja ću tako. Možda je ipak bolje modnu reviju prezentirati u tenisicama i trapericama. Imala si ti pravo, pa nismo na televiziji. U stvarnom životu to sve izgleda drugačije. Nakon revije ću na godišnjem odmoru hodati samo bos! More me čekal!“

Chilli-mladež

Mladi su otvoreni za „čılanje“ i u religioznom, odnosno u duhovnom smislu.

Na pitanje, što rade, pojedini mladi su mi u posljednjih nekoliko mjeseci odgovarili da oni „chillen“ odnosno da – „čilaju“. Na jednom crkvenom susretu mladih, u jednom sam trenutku zatekao skupinu od sedam-osam djevojčica i dječaka, kako sjede skupa, gotovo pripijeni jedni uz druge, zure u prazno, šute. Neki su čačkali po svome mobitelu, dok su drugi slušali glazbu sa svojih raznih spravica za slušanje glazbe. Prizor je donekle bio surrealan. S jedne strane, zbog iznimne blizine i gustoće, cijela skupina je činila jedinstvenu masu. S druge strane se međutim činilo da svaki pojedinac radi svoj posao, da se zabavlja svojim hobiem, da sluša svoju glazbu, ne obraćajući pozornost ni na koga.

U njemačkom govoru među mladima udomaćila se riječ „chillen“, preuzeta iz engleskoga („to chill“), a znači „hladiti“, „ohladiti“, dok u američkom govoru znači „smiriti se“, „opustiti se“, „zujati“... Ova se riječ nalazi u međuvremenu čak u njemačkom rječniku „Duden“ od 2007., a znači „odmoriti se“, „opustiti se“, „ne činiti ništa posebno“, ne raditi ništa, dosadivati se...

„Chill mal!“ – „oladi!“ ili „Lass ma chillen“ – ajmo čilat“, čuje se često kod mladih u svakodnevnom uličnom govoru. S vremenom su se u njemačkom govoru razvile različite varijante pojma „chillen“, naprimjer „chillig“ (opušten, „easy“, ugodan, „mrtav-ladan“), „chiller“ ili „gechillt“. Pojam „čilati“ u međuvremenu sve više rabe i odrasli, a uvijek u značenju opuštanja, pasivnosti, uživanja: npr. „čilati na sofi“. U diskotekama, napose u tehno-klubovima postoje često tzv. „chili-zone“ ili „chill-out-zone“, u kojima se iscrpljeni plesači mogu odmoriti, i to uz prikladnu glazbu („chill-out-trance“, „ambient-glazbu“, „dub-glazbu“, „lounge-glazbu“ ili tzv. „minimalni tehno“. Zanimljivo je da se u takvim zonama često nudi voće i posebna pića, kao bi se izmoreni plesači osvježili i obnovili snage. „Chill out“ općenito znači lagani i ugodni završetak jedne večeri ili manifestacije. Poznati glazbeni tv-pro-

gram MTV ima emisiju „Chill out zone“, a ona pušta mirnu i ambijentalnu glazbu. U mojoj skupini mladih čuo sam još nekoliko zanimljivih odgovora na pitanje o „čilanju“. To je opuštanje, koje na engleskom u kulturi mladih, zvuči „relax“. Ono također na njemačkom znači „rumhängen“, to jest: besposličariti, prodavati zjake, smucati se, visjeti, dangubiti, dokoličariti... „Chillen“ se nadalje povezuje s lijepom večeri odnosno popodnevom, bez stresa, ali uz slušanje glazbe i vrijeme uz PC odnosno surfanje na inter-

Snimka: www.kinderjugend-walsum.de

netu. Neki ovaj pojam nažalost povezuju i s uživanjem opojnih sredstava, napose uz „kifanje“.

U ovom sklopu je zanimljivo i znakovito vidjeti, kojim se to slobodnim aktivnostima bave mladi tijekom tjedna. Prema jednoj ozbiljnoj anketi, mladi od 12. do 19. godine, najviše vremena provode s prijateljima (90%); na sportske aktivnosti ide ih 78%, ali 71% ih „čila“, „zujti“, dokoličari. Tek 22% njih odlazi na obiteljske pothvate ili aktivnosti, a mali postotak ih odlazi na sportske priredbe (15%). Ni fešte (party) više nisu tako u trendu (10%), dok su na dnu ljestvice disco (4%) i vrijeme za kupovinu (djevojke 15%; mladići 7%).

Pred nama su ljetni praznici. Mladi će nadajmo se također na dulje ili kraće odmore, gdje će posebno imati prilike „čilati“ odnosno „zujati“, osloboditi se nakupljena stresa u obitelji, školi, na ulici, u društvu... Na pitanja prijatelja, roditelja ili odraslih, što će raditi i kako će se provesti na odmoru, odgovor bi mogao biti jednostavan i kratak: „Chillen! Was sonst?“

Svaki naraštaj mladih u posljednjih četrdesetak godina imao je svoj govor, svoje jake izraze, svoj način opuštanja, odmaranja. Popratna pojava svakog naraštaja bila je određena trendovska glazba, ponekad zloraba trendovske droge, pa čak i uporaba nasilja. Nije to međutim ništa novo. I ranija vremena, puno manje opterećen stresom od današnjega, poznaju izraze poput razonode i dokolice. Današnje vrijeme i mladalački život pokazuje ipak jednu bitnu razliku. Dok se ranije dokoličarilo

(„čilalo“) u samoći svoje sobe ili u šetnji u prirodi, danas mladi „čilaju“ uvijek u društvu, s prijateljima, s drugima. Očito je da je samoća teška i neizdrživa, bilo uz PC, bilo uz glazbu u sobi ili stanu. Ni svekolike krize u društvu ne ostaju bez utjecaja na mlade. Obitelji su vrlo raznolike, ali vrlo rijetko klasične i harmonične. Današnja mladež je ipak, unatoč svemu, vrlo senzibilna.

To pokazuje i fenomen „čilanja“. Ono je zapravo lijek za današnju mladež. Nema pritom velike potrebe za razgovorom, poglavito ne za teškim životnim temama, pa čak ni za tračem (to se obavi preko chata ili facebooka), nego naprosto za blizinom drugih, za zajedništvom. To zajedništvo mladi osjete, kako na velikim tako i na malim crkvenim susretima mladih.

Mladi su otvoreni za „čilanje“ i u religioznom, odnosno u duhovnom smislu. Klasične crkvene ponude za njih su definitivno neprikladne i neprivlačne. Pojedine poznate religiozne zajednice (St. Egidio, Taizé, Emanuel) otkrile su pravi religiozno-duhovni „živic“ mladih, i prije nego što se pojavilo „čilanje“. „Chillen“ može biti izuzetno zgodna prilika za razmišljanje o životu, za susret s Bogom, a sve u tijesnoj blizini ljudi oko sebe. „Čılanje“ je zapravo ne samo način opuštanja, nego i molitve.

Stoga vam, u tom smislu, za ove ljetne praznike, mogu psamo preporučiti „Chillen! Was sonst!“

I.G.

Mons. Vlado Košić, sisački biskup

Rođen je 20. svibnja 1959. godine u Varaždinu, od oca Ivana i majke Marte rođene Dombaj.

Odrastao je u obiteljskom domu u Družbincu, župa Petrijanec, gdje je završio i osnovnu školu. Maturirao je 1978. na Interdijecezanskoj srednjoj školi za spremanje svećenika u Zagrebu na Šalati. Teologiju je studirao na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu gdje je diplomirao 1985., magistrirao u specijalizaciji dogmatске teologije 1989., a 23. lipnja 1997. godine obranio doktorsku disertaciju pod naslovom Teolog Franjo Ksaver Pejačević (1707.–1781.) – značajke. Promoviran je u doktora teoloških znanosti na Sveučilištu u Zagrebu 28. studenog 1997. godine.

Za svećenika Zagrebačke nadbiskupije zaređen je 1985. godine. Službovao je kao župni vikar u Karlovcu (Dubovac) i u Zagrebu (Špansko). Od 1990. do 1995. godine vršio je službu upravitelja župe Hrastovica, a od

Snimio: Miroslav KišMimi

1992. do 1995. upravitelja župe Petrinja. Od 1995. godine predaje kao asistent pri katedri dogmatске teolo-

gije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Sveti otac Ivan Pavao II. imenovao ga je pomoćnim zagrebačkim biskupom 29. prosinca 1998., a za biskupa je zaređen 6. veljače 1999. godine u zagrebačkoj katedrali. Papa Benedikt XVI. imenovao ga je sisačkim biskupom 5. prosinca 2009. godine. U službu je uveden na svečanoj euharistiji u sisačkoj prvostolnici 6. veljače 2010. godine.

Službe u HBK:

- predsjednik Komisije HBK „Justitia et Pax“
- predsjednik Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog
- član Biskupske komisije HBK za dijalog sa SPC
- član Biskupske komisije za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu

Izvor: www.hbk.hr

NAGRADNA KRIŽALKA

CROLIMPIJADA

Rješenje poslati najkasnije do 22. kolovoza

Održavaju se od 18. do 23. srpnja 2010. (v. 1, 2, 3)	Hrvatsko vijeće obrane	Ruše-vina	Vedran Runje	Članovi akademije	Francuski glumac i redatelj Jacques	Sumpor	„Kućni savjet“	Američka glumica Linda		Ptica pjeвица (obična...)	„Albanska telegraf-ska agencija“	Pripremiti jedrilicu za jedrenje		Glodavac s dugim ušima
1									Opak				Zambija	
									Josipa Lisac				Konjski trk	
Privid (optička...)						2	Organ vida							
Izraelski pisac, Amos			Atletičarka Boldon				Žitelj Albanije	Oto Reisinger						
Snimateljska elektronika kod TV-kamere			„Industrija nafte“						Format papira		Ante Stamač			Akvarijska ribica
Domaćin Crolimpijade									Italija		Čuvar magaraca			
Američki pisac Grey					Tal. slikar, Lelio					Središte vrtnje			Austrija	
Povijesna utvrda u Texasu					Hrv. vestern mjuzikl					3			Igranje rukom u nogometu	
Didim			Ivan Kušan							Vrijeme u kojem istječe rok				
Bivša hrvatska missica Martinović			Ivan Devčić							Mjesto u HR (Bano-vina)				
Radio-aktivni element										Čovjek koji obrađuje zemlju				
										Spisateljica Jong				

Kralj Dmitar Zvonimir

Krešimira IV. 1075. naslijedio je Zvonimir, koji je odmah počeo rješavati problem obnove vlasti onih gradova koji su bili pod Venecijom.

Kralj Dmitar Zvonimir dobro je procijenio tadašnju vanjskopolitičku situaciju: položaj Bizanta čija je moć slabila i Mlečana koji su se pridružili protivnicima sve jačeg papinstva. Tako je Zvonimir stao uz papu Grgura VII. (1073.–1085.), prihvaćajući suvremenu doktrinu da papa ima pravo dijeliti krune i priznavati posjed zemalja.

Jozo Kljaković,
Hrvatski kralj Dmitar Zvonimir

U rujnu 1075. papa Grgur VII. poslao je svoje legats Gebizona i Fulkona, sa glavnom svrhom da se riješi pitanje o priznanju samostalnosti jedinstvene hrvatsko-dalmatinske države. Nakon što je Dmitar Zvonimir prisegnuo da će biti vjeran podanik papi, poslanik Gebizon okrunio ga je 9. listopada 1075. u Solinu kraljevskom krunom i predao mu druge znakove kraljevske vlasti i papinsku zastavu.

Novi kralj Dmitar Zvonimir obećao je Svetoj Stolici, da će: pomagati vjersku obnovu i braniti Crkvu, da će papi davati godišnji dar u novcu, da će paziti da se Crkvi daju prvine i desetine, da će sprječavati prodaju ljudi, štiti siromahe, udovice i siročad. Ujedno je Dmitar Zvonimir ustupio papi samostan sv. Grgura u Vrani kao hospicij za njegove poslanike.

Tako je kralj Zvonimir, kao i neki drugi europski vladari, prihvaćanjem papinske političke doktrine, podržavanjem reformnog pokreta, te pružanjem jamstva crkvenim interesima u Hrvatskoj i obećanjem brige o vjerskom i obiteljskom životu, osigurao politički i obrambeni savez sa Svetom Stolicom, državnopravno priznanje Kraljevine Hrvatske (regnum Dalmatiae et Croatiae) i njen stabilan međunarodni položaj.

Kralj Zvonimir stolovao je u Kninu, a kako za njegova vladanja nije bilo većih ratovanja, ojačao je raz-

„Krunidba kralja“ Zvonimira, nepoznatog autora iz 1611., papinska palača, Tajni vatikanski arhiv, Pavlova dvorana, Vatikan

vitak gospodarstva i kulture. Zvonimir koji je bogato darivao crkve i samostane, dao je izgraditi trobrdnu baziliku u Biskupiji kraj Knina, a od svih njegovih darova najpoznatiji je dar samostanu sv. Lucije u Baškoj na otoku Krku. Naime redovnici su oko god. 1100. dali uklesati glagoljicom opis darivanja na Bašćansku ploču, na kojoj se spominje ime kralja Zvonimira.

Zvonimir je bio oženjen Jelenom, sestrom ugarskog kralja Ladislava. Imao je sina Radovana koji je mlad umro, pa su Hrvati na prijestolje doveli Stjepana II., sinovca kralja Krešimira IV. Hrvatski narod dugo je pamtio mir koji je ostvario kralj Zvonimir, a sve do 1527. govorilo se na saboru u Cetinu, da je hrvatski narod za njegova vremena bio svoj na svome.

Izvor: <http://krk.fcpages.com>

Kralj Zvonimir stolovao je u Kninu, a kako za njegova vladanja nije bilo većih ratovanja, ojačao je razvitak gospodarstva i kulture. Zvonimir koji je bogato darivao crkve i samostane, dao je izgraditi trobrdnu baziliku u Biskupiji kraj Knina, a od svih njegovih darova najpoznatiji je dar samostanu sv. Lucije u Baškoj na otoku Krku.

D. Weingartner, Sabor u Cetinu

Poštar iz Amerike

Poštar bakici donio pismo i kaže:
– Bakice, evo stiglo Vam je pismo iz Amerike, avionom!

Bakica:

– Ne laži, vid'la sam te ja, dosao si ti na motoru!

Dok se žena spremi

Kaže muž ženi:

– Hajde, spremaj se idemo u kino.

Žena:

– Jel večeras?

Muž:

– Ne, sutra navečer.

Čelavost

– Ti si čelaviji od mene!

– Kako mogu biti čelaviji kad ni jedan nemamo ni jedne vlasi na glavi?

– Pa ti imaš veću glavu!

Klepnuo kartone

Igrali Mujo i Suljo u trećoj njemačkoj ligi. Mujo od početka utakmice igra vrlo grubo. Jednom zaustavi loptu rukom.

Suljo:

– Mujo bolan, dat će ti karton.

Mujo:

– Dao bi on već, da mu nisam klepio i žuti i crveni.

Posao

Pitali Crnogorca, koji je najteži posao koji je radio, a on će:

– Čuvar groblja, svi leže, a ja moram stajati.

Lovci

Stariji lovac govori mlađem:

– Kako si mogao sa šest metaka promašiti jednog zeca!?

Mlađi mu odgovori:

– Što ćeš, kad nisam imao više metaka!

Lampa

Mijenjam sobnu lampu za dvosobnu.

Važnost roditeljske ljubavi

Utvrđeno je da je i očeva toplina prema djetetu isto toliko važna kao i majčina za osiguravanje djetetovog uspjeha.

Ako želite pomoći svom djetetu da izraste u toplu, brižljivu odraslu osobu, oslonite se na zagrljaj, poljubac i nježnost. Jedna nova studija ukazuje da roditelji koji svojim ponašanjem pokazuju ljubav prema svojoj djeci, osiguravaju im bliskije, sretnije međuljudske odnose kad odrastu.

Kada su istraživači intervjuirali 379 mama sa petogodišnjom djecom, u 1960-oj, i pratili 36 godina kasnije, otkrili su da su ta djeca imala ljubav na „tekućoj vrpici“. Oni su našli da ljubav i toplina prema djeci snažno pretkazuje skladnije brakove, trajnija prijateljstva, bolje mentalno zdravlje i uspješnije karijere u budućnosti takve djece.

Poslušajte i vi očevo: utvrđeno je da je očeva toplina prema djetetu isto toliko važna kao i majčina za osiguravanje djetetovog uspjeha.

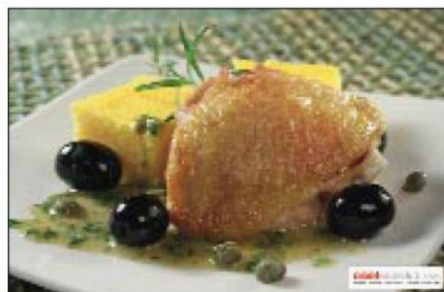
Našli smo da je 70 posto djece koja su imala tople i brižljive roditelje postiglo visoka društvena dostignuća, dok je samo 30% djece s hladnijim roditeljima uspjelo na tom putu – kaže jedna profesorica s klinike za psihologiju na bostonskom sveučilištu.

Premda tu vjerojatno postoje i drugi utjecajni čimbenici, profesorica pruža nekoliko razloga zašto prava ljubav može dovesti do još veće ljubavi: „Djeca se mogu od svojih roditelja naučiti ponašati i nastaviti s takvim ponašanjem i u svojoj odrasloj dobi. Osim toga, oni mogu u sebi razviti osjećaj sigurnosti na osnovi te ljubavi, što ih osposobljuje da kasnije prolaze kroz život na jedan sretan i zdrav način.“

Dr. Ivo Belan,

www.coolinarika.com

Piletina s ružmarinom i maslinama

i pirjajte poklopljeno na laganoj vatri oko 30 minuta.

4. Na kraju umiješajte Gussnel razmučen u malo vode, pustite da prokuha, posolite, popaprite po potrebi.

Posluživanje: Poslužite posuto peršinom uz palentu.

Sastojci za 4 osobe:

4 pileća batka sa zabatkom (1 kg); 70 ml maslinova ulja; 4 češnja češnjaka; 100 g crnih maslina; 300 ml bijelog vina; 1 žlica kapara; 2 grančice ružmarina; 1 žličica Vegete; 1 žličica Gussnela Dolcela; sol; papar.

Za posipavanje: 1 žlica nasjeckanog peršina.

Priprema:

1. Piletinu popecite na malo zagrijanog maslinova ulja do rumene boje.

2. Dodajte cijele češnje češnjaka, masline i još kratko popecite.

3. Zalijte vinom, dodajte kapare, ružmarin, Vegetu

Savjet: Piletinu možete i prije pečenja uvaljati u škrobno brašno i popeći na ulju. U tom slučaju ne morate umak zgušnjavati na kraju.

www.coolinarika.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

O	Z	O	N	□	M	O	O	R	E	□	T	U	Š
D	A	R	A	D	O	S	T	□	N	O	R	□	L
A	D	□	B	U	D	E	P	O	T	P	U	N	A
L	A	K	O	Č	A	□	A	R	E	O	P	A	G
A	R	A	R	A	□	A	D	O	R	J	A	N	□
M	□	B	A	N	□	□	□	□	□	O	N	□	K
I	N	A	T	□	□	□	□	□	□	L	O	R	I
T	O	R	I	J	□	□	□	□	□	O	S	U	N
I	V	E	□	A	□	□	□	□	□	G	T	□	G

Nagrađen: Zvonko Nikolić, Offenbach

BERLIN

Hrvatsko odlikovanje dr. Kohlu

Bivšem njemačkom kancelaru Helmutu Kohlu hrvatski veleposlanik u Berlinu dr. Miro Kovač uručio je Velered kraljice Jelene s lentom i Danicom.

Republika Hrvatska iskazala je 27. svibnja bivšem njemačkom saveznom kancelaru dr. Helmutu Kohlu posebnu čast. Hrvatski veleposlanik u Njemačkoj dr. Miro Kovač uručio je, kao izaslanik predsjednika Republike Hrvatske prof. dr. Ive Josipovića, Helmutu Kohlu u njegovom obiteljskom domu u Ludwigshafenu Velered kraljice Jelene s lentom i Danicom.

Bivši njemački savezni kancelar iz zdravstvenih razloga nije mogao ranije osobno primiti visoko hrvatsko odlikovanje, koje mu je odlukom tadašnjeg predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića dodijeljeno u listopadu 2006. godine. Dr. Kohlu odlikovanje je dodijeljeno za izniman doprinos u postupku međunarodnog priznanja Republike Hrvatske, kao i za nesebičnu podršku na putu Hrvatske prema europskim integracijama, a u prigodi 15. obljetnice samostalnosti.

Veleposlanik Kovač prenio je prijateljske i srdačne pozdrave predsjednika Republike prof. dr. Ive Josipovića i predsjednice vlade Jadranke Kosor te se bivšem kancelaru obratio riječima: „Vi ste u Hrvatskoj sinonim za velikog svjetskog državnika. Počet-

Snimio: D. Biskup

Dr. Kohl je sa zahvalnošću primio hrvatsko odlikovanje

kom 90-ih godina prošlog stoljeća ponovno stečena sloboda Hrvatske neodvojivo je povezana s Vašim imenom. Vama osobno, Saveznoj Republici Njemačkoj i njemačkom narodu zahvaljujemo na velikom povjerenju koje ste nam iskazali kada je u teškim vremenima trebalo na europskoj razini zapečatiti ispravnu odluku o priznanju Hrvatske. Vaše se povjerenje pokazalo vizionarskim. Hrvatska je kao partner NATO-saveza na najboljem

putu da uskoro postane članica Europske unije“. Helmut Kohl iskazao je zahvalnost na ukazanoj časti: „Zahvaljujem Republici Hrvatskoj na visokom odlikovanju. Osjećam se počašćenim. Oduvijek mi je bila želja da Hrvatska jednog dana kao samostalna država bude dio zajedničkog Europskog doma. Veselim se da se Hrvatska tako dobro razvija. Hrvatskoj i njezinim građanima želim i dalje puno uspjeha na putu prema mirnoj budućnosti“. ■

MÜNCHEN

Kardinal Puljić podijelio sakrament potvrde

Krizmanici s kardinalom Vinkom Puljićem, o. Tomislavom Dukićem, mons. Wolfgangom Huberom i fra Borisom Čarićem

Nadbiskup vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, u nedjelju 20. lipnja, u Hrvatskoj katoličkoj misiji München podijelio je sakrament potvrde koji je primilo 117 krizmanika iz Münchena i okolice. Slavlje je započelo ophodom u kojem su uz kardinala i sveće-

nike iz misije sudjelovali krizmanici s kumovima, te misijski folklorasi i ministri. U ophodu su nošene bavorska i hrvatska zastava. Uz kardinala Puljića u suslavlju su bili voditelj misije fra Tomislav Dukić, gvardijan samostana sv. Gabrijela fra Ante Vuk Buljan i

mons. Wolfgang Huber, zadužen u Münchenskoj nadbiskupiji za strane katoličke misije. O. Dukić je istaknuo da je to veliki dan za tu hrvatsku zajednicu. Misijski zbor pod ravnanjem sestre Nikoline Bilić je uveličao slavlje.

Tekst i snimka: Andela Drmić

Krizmanici u katedrali u Frankfurtu s limburgskim biskupom mons. Franz-Peterom Tebartz-van Elstom, župnikom fra Petrom Klapežom, delegatom fra Josipom Bebićem, fra Antom-Krešom Samardžićem, fra Ivicom Ercegom i s. Damirom Gelo

Mons. Martin Vidović, apostolski nuncij u Bjelorusiji, u Mainzu je podijelio sakrament potvrde. Na slici krizmanici s nadbiskupom, župnikom fra Antom Bilićem i s. Dionizijom Tomas.

Sakrament potvrde u Berlinu podijelio je sisački biskup mons. Vlado Košić. Na slici krizmanici s biskupom, župnikom fra Petrom Čirkom i dušobrižnicima fra Stipom Čirkom i fra Radoslavom Tolićem.